

השְׁבָתָה: פ' ד' ו' יאמֶר מִשְׁהָ אֲלֵיכָל
עַדְתּוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַמְرֵזֵה הַקָּבָר
אֲשֶׁר־צָוָה יְהֹוָה לְאַמְרֵ: ה קָתוֹ
מִאֱתָכֶם תָּרֻמָּה לְיְהֹוָה בְּלֹגְדִּיב
לְבּוֹ יִבְיאֵה אֹתָתָה תְּרֻמָּתִי יְהֹוָה זָהָב
וּכְסֵף וּנְחַשֶּׁת: וּוְתַכְלָת וְאֶגְמָנוֹן
וְתָולְעָת שְׁנִי וְשִׁישׁ וְעַזִּים: וְעֲרָתָה
אֵלֶּם מִאָדָם וְעֲרָתָת תְּחַשִּׁים

אבן עוזרא

(ט) וזה הדבר אשר צוה ה'. לי להמל
ח הארכ השיבין (טע) לפרש הכתיבים (טע) לטעמים רביבים,
ע"כ אנחנו צרכינו בדברינו כל המצוות לקבלה וטוטוות (טט)
ותורה שבعلפה, כאשר ההלוי בספר זהו (טט) (חח):
ך' ויאמר. עתה החל לפרש לבל העדה תה שצוהו השם (ט): (טיהיק). ויאמר משה.
אחר כן אמר משה כל אשר צוה השם לאמר בטעמה הביצוכן: ה' קחו. הפקת לנו (טט) רק בהיות
ט"ס אחר נורמת לקויהה (טט) הנה היא כטו נתינה, קחו נא לי טעת טעם (טט' י' י') פ"י כי רלקיחה
לי היא בעבוריך (טט), וכבה קדו סאותכם תרומתך לד' (טט), ובלה כל נדיב לנו ורה (טט) כל
אשר נדיב לנו (טט), כטו בנדול זרעך (לטעללה טו טז) בזרעך הנדרול. (טט), זכר רבי טוקד
(טה) קפה ז' זכר טוקד הרבה (טט) ור' ישועה אמר, כי הוינו נספח (טט) כמו היו שדי (טה)
קד' יא) בנו בעור (בטט' בד ט), ואחר שהוביר יביהה. פ"י והוסיפה לבאר שהוא תרומת ד',
וכטוו רביבים, והוא צוה לי אחיו (ש"א ב בטט) ז', י"א כי נקרא כסוף בעבור שתואה היא לעיניהם
בנורמת נבספה (טה) פד ט, נס נחשת, כי הנשים טנחות בנהשת (טט): (טיהיק). כל נדיב לנו.
כלי פ"י שהוא נדיב מלבו (טט) וכן בגודו זרעך (לטעללה טו טז) וטעם בגודו בפתחות הבית שהוא זרעך (טט):
יביהה את תרומת ד'. הוסיף לבאר, כמו ותפתה ותראתו את היד (לכלה ב ו (טט)): ז'
ו ותולעת שני. ללא טעם, ויש בטם, אם יהיו חמיאות בשתיים (ישע' א י' ז') או ל' לשון
רבים הם (טה): ז' וערת. זכריהם (טט) כטו לוחות (טט) ובכוורות בקרך (דרבי יד בטט) (טט):

קרני אור

כומן מכוח, וכן פ"י טרידיק טט: (טט) טפי' גלייפ: [ח] גלקקץ נסחים לד' ז' יט' עוד נסחון טאנגדט
כומן פ"ט: (טט) הלס המנין (טיט' נ'): (טט) הכתוב להן הנדריס נפנור צוילן סולדס סמנין לפלט סכתומן לנטטומן
(טיט' נ'): (טט) וממורה (טיט' נ'): (טט) כוונת נס' יונן דנער, ע"כogrammo לילין גלני קגלה נאל סטטוט':
הרטט'ט' גהמלות להדר ההלוי צספר כהה, על סקדמותו לסירוטו על סתרה כי טט כפרק נ' פלאיך גאנט
גענין זה (רטט' נ'): (טט) וגענין פ"י רטט' ז'': (טט) געלן ג'י הגינה פה, טט' רק נסיות קלמי'ל. וכן כחט' קמפר
טמןנו, והגניתה טל מה טהלו: (טט) געלן ג'י הגינה פה, טט' רק נסיות קלמי'ל. וכן כחט' קמפר,
אין ספק שנפל טעות גדרני הרטט'ט ודי' רק נסיות למ"ד חסר גורת ליקומה: (טט) ופי' הלקימתה תהייה למת
לי: (טט) והס דכרי מטה הלא כתעס, גהרו חנכים שיקבלו מהתקנס תרומה לד': (טט) כי גנדיג לינו נתן כלב
ריך הנקנה וויה ז'ן גלנו: (טט) טט' הו' וו' 'כל טבר לנו גלנו' וו' הפוך, וכן פ"י רטט' ז': (טט) וכו' טט'
טט' ז': (טט) וכו' ג'י הפה: (טט) גליכ' נט, כי גליכ' חסר ליהט ולע' גל, וכו' סטט'ק' כל מיט' נט
(טט' נט) ואינו ג'רין להפה: (טט) טט' טהמר וו'ו', חור וכייר' צמלה לחו', פ' כלן חסר טהמר יטילח,
הור וכייר' את תרומת לד': (טט) ז'נו' ז'נו' טט' נט' מילזון מילזון ומילזון: (טט) ופי'
כל אלר לנו גלנו: (טט) ז'נו' הפה: (טט) אלר טהמר ותראתו הפה נקסס ונטמא' התולר אל כמתולר וויה
להו' ג'ו' גורעך בגודל: (טט) אלר טהמר ותראתו הפה נקסס ונטמא' התולר אל כמתולר וויה
ולטולס גלום מט'': (טט) כי גנפרל ממנו טער': (טט) וגנפרל ממנו ז'נו': (טט) עגאנדר ממנו
כטל' צו' ברשי': ט) כמו בזמר התי' קחו מלהתס וג' נס' זנלי אל פט' ג' זנלי ז' אל מאט': ז') פין גאנט' גניל אל טה'

שמות לה ויקהיל

**ונעדי' שפטים: ח' שמעון לפסאודו ובעשתיים
לשמעון המשחה ולקתרת הספמים:
ט' ואבניא-שלהם ואבניא מלאים
לאפור ולחשין: וככל-חכמי-לב
בכם יבוא ויעשו את פל-אשר
צונה יהוה: יא את-הmeshben את-
אהלו ואת-מכסהו את-קרסיו
 ואת-קרשיו את-בריחו בריחו ק' את-
עמדיו ואת-אדניו: יב את-הארן
 ואת-בגדיו את-הפרת ואת-פרכת
הפסך: יג את-השלחן ואת-בגדיו
את-בל-בלו ואת לוחם הפנים:**

רשוי

ומליךמו במקומות לווהמס: (יה) את המשכן.
יריעות סתמונות בגדרות כטו כטו קרויס
מקנן (יא): את האהלו. והוא היל ריעות
נvais טעוי לנג: ואת מכתשו. מכסה
ועלות היילים והתחשים (יב): (יב) ואת פרבת
הטsek. פלוכת המילא (יג). כל דבר (ד)
סתמנים בין למ מלא בין מכנדן קלוי מסך
וכך וכן סכת בערו (יד) מכני סך הtot
על כס טquia לו פnis לכון ולכון טכח עקי
אור

סתמונות בגדרות כטו מקנן: (קל) כו היל
יריעות מעיס כעדי נג: (קה) מורות חלדים,
עוורות תחשים, (כמה) (למעלה כו ז): (קו) קרסוי
יריעות סתמונות טכו מלה, וקרים יריעות
יעיס טכו מכות: (קו) עמודי הפרכת כס ארגדה,
על ארגדה הידי כס (למעלה כו ל) סאס בין
היל כל וסן כס לב נכס ינו ויעדו, כו ינו
סכו סמך, כי כס ממך עמודים על מהטה
ג' ויעדו: (קנ) כו כס הכל זינקלו יירושת
כלח

סקוב רשי: יא) צוינ בנת כת ה, ורכז ותס' כס: יב) היילים מלחדים, ומאותות תחשים: יג) פ' פרחת סתמכות ותואות:
יד) ג' ז' יכל כל תחשים כל יקירה מסך וסוך היל כל כס היל כל כס אגף מלמה היל כל כס אגף כס כל, ופלס כל דג זוכי: יד) הוות ה, י: ט) כובש כ ח, וולס סקטום הילס מונפנס הילס מכנדן, וקרחס

בן עוזרא

שפטים. בטים (קמ) בכו נשים (קף): ח וליטן.
לא הזכיר וית זך כי ידוע הוא, על כן למאור
כמנגן (קהל), הנה הזכיר שביבאו הטענדים
חרוטם, ומי שהם בקיאים שחכמי לב הם
באומנות יבוא ויעשו (קנ) והחל מהמשכן כי הוא
כולל (קנ) והאהל סכה הוא עליו (קהל),
והזכיר מכסהו, והוא כולל שנים מכסים (קה):
יא את קרסוי. קרסוי המשכן והאהל (קו) וברחיו
ופשדי ואדניו, שהם עמודי הפרכת והטsek (קו),
ואחר כן הזכיר כל הקרש שהם לפנים מהפרכת:
יג ואות לוחם הפנים. כי בעבר זה נעשה (קה):
יהל

כוכר, והאג הכריש כס ליג, זניחיל ליג: (פס) רכיס
לי, זניחיל טטה (יתני מלה יט) ליג: (ק) צויל
מיס עיל לאון זכר: (קהל) עיל כתיב למחר
ספה להלמ"ל כמנגן נדרן פידען: (קב) וכחל"י
יגروس, ומי סבב מכבוי לב סבב קקיזים צהומנות
יכחו ויטסוו, והאג תחלה הילר המתנדבויות וחמי"כ
עלמר, וכל מס לב נכס ינו ויעדו, כו ינו
סמכה סמכה סמכה סמכה סמכה סמכה סמכה סמכה
ג' ויעדו: (קנ) כו כס הכל זינקלו יירושת

שםות לה ויקהיל

רכז 579

**וְאֶת־מִנְרָתָה הַמְּאוֹר וְאֶת־בְּלִיהָ
וְאֶת־גְּרָתִיהָ וְאֶת שְׁמֵן הַמְּאוֹר:
טו וְאֶת־מִזְבֵּחַ הַקְטָרָת וְאֶת־בְּדִיו
וְאֶת שְׁמֵן הַמִּשְׁתָּה וְאֶת קְטָרָת
הַסְּפִים וְאֶת־מִסְדָּה הַפְּרָתָה לְפָתָח
הַמִּשְׁבָּן: טוי אֶת וְמִזְבֵּחַ הַעֲלָה
וְאֶת־מִכְבָּר הַגְּהָשָׂת אֲשֶׁר־יָלוּ אֶת־
בְּדִיו וְאֶת־כְּלֵי־בְּלִיהָ אֶת־הַכְּפִיר וְאֶת־
פָּנוֹ: יי' אֶת קְלֻעִי הַחֲצָר אֶת־עַמְּדוֹי
וְאֶת־אַדְנִיהָ וְאֶת מִסְדָּה שַׁעַר
הַחֲצָר: ייח' אֶת־יִתְלָת הַמִּשְׁבָּן וְאֶת־
יִתְלָת הַחֲצָר וְאֶת־מִתְרִיכָם:**

אבן עוזרא

כמן מיכל פלולא טו): (יד) ואות כליה. יד ואות מנורתה. והזכיר שטן המאור שבכоро
נעשית המנורה (קמ): טו ואות. השלים להזכיר
מלךיס וממלחמות: גרתיה. לויעס בלאז' כויליס סכטמן וספטילוט כתוכין כפן: ואות
כלי הקדר, ואחר כך את מסך הפתחה (קי) וחגנה
כלי שטן המאור, וכלי שטן הפשחה וקטרת
שטן המאור. חף. כוונת ליריך חכמי לב טהום
מקונס מסקל סמיכיס כמו טמפלוס במנחות ז')
מגנלו בלהק פoit וסוח כתית וזר: הנה אין לכידור ולכנו בדים, אווי, על העגולות
היו נשואים: יין את קלעי החרצ'r את עמודיו
(טו) מסך הפתחה. וילון שלפני המזורה טלה
כיו טס קלטיס ולג' יリעות: (ז') את עמודיו
זאת אדנית. סלי מלך קלוין כלהן לסתון זכל ולטן נקבת יח) וכן לדבليس הרכבת יט).
ואות מסך שער החצר. וילון פלוק לדר טמוריה טעלייס להמס להמלטיות בל רומב סמאל טסיה
חמציס למח וסטומין כימעו לדר לפון טז'ו חמס וכן לדרכוס קנומל וחתמ טעלס להמס
קלטיס לכתף ז'): (ימ) יתודות. לתקוע ולקצול בסס סופי סיליעות צהילן כליה יגנוו
יהל אור

הלאס נטע האולמן ויסיס טעם, אה' האלמן המצח ווית קטרת כסמים, פירוסס, ווית כליה
זהת כדיו ווית כלו ווית להס היפוי, כליס סמן המצח, וכלי קטרית כסמים, לה' כס כסמים,
הנרגנישס היל האלמן טגנוו והגנרטיס לגורן להמס כי עוד ניל' סכינויו להותס: (קי) וכתח הכליז',
היפוי: (קע) ורכז' זיל סי', חף. כה' ליהו לדרים. יינו נכוויס בין ספרכת ומפס
הכמי לב טהום מזונה מסקל טמיכיס: (קי) וילון פטה המסקן', ופי' הכליס הגנוריס יינו נכוויס
שלפני המזור: (קי) פי' מיט' ככתוב ווית סמן גמוקס קדרות נין כפרכת ומפס פטה המסקן:
ז'

בזק'ב רשי': בכחוכ פליכס, כן קרו מילת כפלכת ג'כ' כלזון מסך, וככתוב פכת, וכון זן, גסן: טז) וכן ליריך
מבס (ז': יז) מלחמות טז': ייח) עין להג'ע, וככל לו' לחות קין: יט) פין זכ'י נמל' לג' טז'
ז') געל נו ז' :

אונקלוס

וית. פחים אפיא: יי' וית
מגראתא דאנגרוּי וית
מגנאה וית בוצינאה וית
משחה דאנגרוּטא:
טו וית מדבחא דקטורת
בוסמיא וית אריתוחה
וית משחה דרבוחא
וית קטורת בוסמיא וית
פראטסא דפרעא לתרע
טשכנא: טז' וית מדבחא
דעלתא וית סרדא
דנתחא דילאה יית
אליהוּת וית בל מנומי
ית ביזרא וית בסיטה:
ז' יית פְּרָדִי דרְתָּא יית
עמדוּת וית סמבהא
וית פְּרָסָא דתרע דרְתָּא:
ז' יית סְגִי טשכנא וית
סְגִי דדרְתָּא וית

אונקלום

580

אתוניהן: יט ית יבושי
שפטו שא לישפשה
בקידושא ית לבושים
קידושא לאtron פהנא
וית לבושים בנווי
לישפשה: וונפקו כל
גנשתא דבג' ישראל
מן קדם משה: כי ואחו
כל גבר דארען לבנה
ובכל די אשלה רוחה
ויתה איתיא ית
אפרשינה קדם יי
לעבדית משפט זמנה
גאנך פלחנה נילבוש
קדושא: כי ומינו
גבRIA על גשיא כל
דארכען לבנה איתיא

רישוי

כלה (קמ) תאכלתו אט לא נפח (איוב כ ב) (קמ):
ופיהיק את עמודין ואת אדניה. לשון יבר
ונקה, כי החזר לשון נקה ברוב (קמ): יט את
בנדי השרד. לצורך הנטעה (קמ) (ט):
ופיהיק את בנדי השרד. הם בנדי טכסה הקדש
בנפשו (קמ): וטעם לשרת. לשורתם או יהי שם,
כאיו אמר לשטוש הקדש, והטעם קרוב מצורך (קמ):
ב ויצאו... לסדרנו טזה שכל עדת ישראל באו
אל אהל טודר בת אחר בת (קיט): בא ויבאו כל איש נשוא לבו. הם חבטו לב (קל)
והטעם שיש לו לב רם (קל): (פיהיק). איש נשוא. כמו קונה יב (פשי
טו לב) (קל), והטעם כי אשר שטטה דעתו טולח על חבירו (קל) והעד אשר נטה לבו אונתנה בחכבה
(ט, כו): וכל איש נדבה רוחו אותו. והנה באו היהודים והנדיים (קל). וטעם אותו כמו
נעשה, וכן וירשו הרועים אותם (יחז' יד ח) (קל) ויראו שוטרי בני ישראל אותם (לטולת ה יט) (קל):
כב וטלת על הגשים. כמו שם הגשים (קל), כמו על להם הבבורים תנופה וויקרא כב

יהל אור

[ט] פ"ז (יחמ' ס"ב ג) פ"ז ס"ט מל גנדי כטוט, ופיין כטוק (קיג) כי עמדו ליו ולדינה לי, כמו רום
דמל ספ' בגנדי כראוב כלל גנדי צער דצינס גנדי גדרה וחוק, גדרה גדרה וחוק, גדרה גדרה
לי, גם כט' (קיג) מהר רוכו גנדי, וכט' גנדי: (קיג) וכן פ' פ' רצוי ויל':
(קיג) וכן ת"ל "לנוצי טמותה" גלו כי גנדי ככמה הילג נטהילים לבם ולכחות בהם מקדים, וכן מלפני
בריד בטניינו כמו טהירות: (קיג) טין טירות הול הטעם וכטער וסמכות יד ליט לרטה, וממען משרות מטה
(כמ' יג כה) פ"ז פוזס לרבי ועסקי: (קיג) מדכתיב וילו משמע סיילו מן המקוס, וכו' האל מופד, וכו'
אלל מופד מהזיק כולם, כי מהר כל עזת, מוח למלכו רבבו כת אלתר כת, וכו' יהל מופד, וכו'
לו' מילנו זהויכר הכתוב סטלו הילו חכמי לב כמו זילו חומס, וכל חכס לב נכס ייכלו וויטזו (פ' י): (קל) וכן
פ' הרמג'ן כל עזר כסלו לנו על הכמה כמושיס גוילכה, כי לו' מיילנו על המתכלזים נטילותם לב, אבל
זיליך נכס נליזות: (קל) ופי' דמתה: (קל) זרו לנו וכניינו נקרפה אל המלוכה ולעוזות הותה: (קל) נוילזים
נמכה וגנדייניס גנדנת נכס וויטס: (קל) פ' כמו נפסס וויטס: (קל) פ' כמו נפסס וויטס: (קל) וכן פ' רצוי:
שפ'

מק"ב רצוי: (בא) פ"ז רצוי לעיל כי יט: (כב) פ"ז רצוי נפיג נג': (כג) וכן פ' פלאנץ': (כד) וכן יהל' וגדרות
לכנייניג זעל קספאנטיניג ווילערט, סח נטיה' וכן ננון (טומ' ג) וכ"כ גתוניאס זילעט מס נטיל ופיין נחס וטמלה:

שמות לה ויקה

ט אֶת־בְּגָדֵי הַשְׁרֵד לְשִׁרְתָּת בְּקָדְשׁו
אֶת־בְּגָדֵי הַקָּדְשׁו לְאַהֲרֹן הַבָּהָן
וְאֶת־בְּגָדֵי בְּנֵי לְכָהָן: כ וַיַּצָּא כָּל־
עֲדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְנֵי מֹשֶׁה: שני
כָּא וַיַּבְאָוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִשְׁאָו לְבָוֹ
וְכָל אֲשֶׁר נִדְבַּת רֹוחוֹ אָתוֹ הַבִּיאָו
אֶת־תְּרוּמָת יְהֹוָה לְמִלְאָכָת אַהֲלָ
מוֹעֵד וְלִכְלִי־עֲבָדָתָו וְלִבְגָדֵי
הַקָּדְשׁו: כב וַיַּבְאָוּ הָאָנָשִׁים עַל־
הַנְּשָׁים כָּל־וְנִדְבַּבְלָבְלָבָה לְבַבְלָבָה תַּחַ

אבן עזרא

א) (קמ) תאכלתו אט לא נפח (איוב ב ב) (קמ):
ופיהיק את עמודין ואת אדניה. לשון יבר
ונקה, כי החזר לשון נקה ברוב (קמ): יט את
בנדי השרד. לצורך הנטעה (קמ) (ט):
ופיהיק את בנדי השרד. הם בנדי טכסה הקדש
בנפשו (קמ): וטעם לשרת. לשורתם או יהי שם,
כאיו אמר לשטוש הקדש, והטעם קרוב מצורך (קמ):
ב ויצאו... לסדרנו טזה שכל עדת ישראל באו
אל אהל טודר בת אחר בת (קיט): בא ויבאו כל איש נשוא לבו. הם חבטו לב (קל)
והטעם שיש לו לב רם (קל): (פיהיק). איש נשוא. כמו קונה יב (פשי
טו לב) (קל), והטעם כי אשר שטטה דעתו טולח על חבירו (קל) והעד אשר נטה לבו אונתנה בחכבה
(ט, כו): וכל איש נדבה רוחו אותו. והנה באו היהודים והנדיים (קל). וטעם אותו כמו
נעשה, וכן וירשו הרועים אותם (יחז' יד ח) (קל) ויראו שוטרי בני ישראל אותם (לטולת ה יט) (קל):
כב וטלת על הגשים. כמו שם הגשים (קל), כמו על להם הבבורים תנופה וויקרא כב

קרני אור

[ט] פ"ז (יחמ' ס"ב ג) פ"ז ס"ט מל גנדי כטוט, ופיין כטוק (קיג) כי עמדו ליו ולדינה לי, כמו רום
דמל ספ' בגנדי כראוב כלל גנדי צער דצינס גנדי גדרה וחוק, גדרה גדרה וחוק, גדרה גדרה
לי, גם כט' (קיג) מהר רוכו גנדי, וכט' גנדי: (קיג) וכן פ' פ' רצוי ויל':
(קיג) וכן ת"ל "לנוצי טמותה" גלו כי גנדי ככמה הילג נטהילים לבם ולכחות בהם מקדים, וכן מלפני
בריד בטניינו כמו טהירות: (קיג) טין טירות הול הטעם וכטער וסמכות יד ליט לרטה, וממען משרות מטה
(כמ' יג כה) פ"ז פוזס לרבי ועסקי: (קיג) מדכתיב וילו משמע סיילו מן המקוס, וכו' יהל מופד, וכו'
אלל מופד מהזיק כולם, כי מהר כל עזת, מוח למלכו רבבו כת אלתר כת, וכו' יהל מופד, וכו'
לו' מילנו זהויכר הכתוב סטלו הילו חכמי לב כמו זילו חומס, וכל חכס לב נכס ייכלו וויטזו (פ' י): (קל) וכן
פ' הרמג'ן כל עזר כסלו לנו על הכמה כמושיס גוילכה, כי לו' מיילנו על המתכלזים נטילותם לב, אבל
זיליך נכס נליזות: (קל) ופי' דמתה: (קל) זרו לנו וכניינו נקרפה אל המלוכה ולעוזות הותה: (קל) נוילזים
נמכה וגנדייניס גנדנת נכס וויטס: (קל) פ' כמו נפסס וויטס: (קל) פ' כמו נפסס וויטס: (קל) וכן פ' רצוי:
שפ'

מק"ב רצוי: (בא) פ"ז רצוי לעיל כי יט: (כב) פ"ז רצוי נפיג נג': (כג) וכן פ' פלאנץ': (כד) וכן יהל' וגדרות
לכנייניג זעל קספאנטיניג ווילערט, סח נטיה' וכן ננון (טומ' ג) וכ"כ גתוניאס זילעט מס נטיל ופיין נחס וטמלה:

אונקלוס

שמות לה ויקהלה

582

פְּלֹתְנָא אִיתְיָא : כַּי וְכֵן
אֲתֵחָא תִּפְיִימָת לְפָא
בִּידָהָא מְצֻלָּא וּמִתְנוֹ
בֶּד עַזְלָיְתָה תְּכָלָא וְיִתְ
אָרְגֹּנָא יִתְאַבָּע וְהַזְרִי
וְיִתְבּוֹצָא : ט וְכֵן גַּשְׁיָא
הַאֲתֵרְעַי לְבָהָן עַפְתָּהָן
בְּחַכְסָא עַלְיָן יִתְמַעְזָא :
ט וּרְכָבְרָבְיָא אִיתְיָא יִתְ
אָבְנִי בָּוּרְקָא וְיִתְאָבְנִי
אָשְׁפָט וְתָא לְשָׁקָעָא
בָּאָפּוֹדָא וּבְחוֹשְׁנָא :
תְּהִוְתְּבָסְטָא וְיִתְמְשָׁחָא
לְאֲנָהָרוֹתָא וְלִמְשָׁחָא
דָּרְבָּתָא וְלִקְטוֹרָתָ
בְּוִסְמִיאָ : ט פָל גָּבָר
וְאֲתֵהָא דָאֲתְרָעִי ? בָּהָזָן
עַפְתָּהָן ? אִיתְחָא ? כֵּן
עַבְדָּתָא ? יְיָ פָקָד ?
לִמְעָבָד בִּידָא דְמַשָּׂא
אִיתְיָא גַּגִּי יִשְׂרָאֵל

הַעֲבָרָה הַבִּיאָו : כַּה וּכְלִי-אָשָׁה
חַכְמָת-לְבָב בִּידִיחָטָו וַיְבִיאָו מַטָּה
אֶת-הַתְּכִלָּת וְאֶת-הַאֲגָמָן אֶת-
תּוֹלְעָת הַשְׂנִיר וְאֶת-הַשְׁשָׁש : ט וּכְלִי-
הַגְּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָ לְבָנָ אֶתְנָה
בְּחַכְמָה טָו אֶת-הַעֲזִים בְּוֹהַנְשָׁאָם
הַבִּיאָו אֶת-אָבְנִי הַשָּׁהָב וְאֶת-אָבְנִי
הַמְּלָאִים לְאָפּוֹד וּלְחַשֵּׁן : כַּה וְאֶת-
הַבְּשָׁס וְאֶת-הַשְּׁמָן לְמַאוֹר וּלְשָׁמָן
הַמְּשַׁחָה וּלְקַטְרָת הַסְּפִים : נְטָבָל-
אִישׁ וְאָשָׁה אֲשֶׁר נִדְבָּ לְבָם אֶתְמָ
לְהַבִּיא לְכָל-הַמְּלָאָכָה אֲשֶׁר צִוָּה
יְהֹוָה לְעִשּׂוֹת בִּידִ-מִשָּׁה הַבִּיאָו
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל נִדְבָּה לְיְהֹוָה : פ

רשוי

כּוֹלָס הַכִּילו ט) : (כִו) טוֹ אֶת-הָעוֹזִים . סִיחָן
סִיטָחָה חָוֹמָנָות יְמִילָה סִמְעָלָגָנִי כָּנָעוֹזִים כִּי טוֹוֹן
בְּזָן וְהַגְּשִׁיאִים . כִּי בְּצָאתָם סִטְצְרִים וְנוֹצְלִים (קְמוֹן) :
חָוטָס ט) : (כִו) וְהַנְשָׁאָם הַבִּיאָו . חָמֵל לִי
כִּיטָן בִּיחָן מֵהָ לְחָוֹ נְטִילִים לְכַתְנָדָב בְּחַנּוֹכָת
סִמְזָמָח בְּמַחְלָה וּבְמַלְחָכָת הַמְּסִכָּן לְהַכְתָנָדָב
כִּילָעָבָד חָלָח כֹּךְ חָמְלִוּ נְטִילִים יְמָלָדוּ לְכוֹל
מֵהָ סִמְתָנָדָבִין וּמֵהָ סִמְמָלָרִין חָנוּ מְטַלִימִין
חָוּמוּ כִּיוֹן סִפְכָלִימוּ לְכוֹל חָתָה תְּכָלָה סַעַה
וְאֲמְלָחָכָת רִימָחָה דִיסָה חָמְלוּ נְטִילִים כִּי חָנוּ לְפָנָה
הַמְּנָדָבָן בְּחַנּוֹכָת הַמְּזָבֵחַ תְּחָלָה וּלְפִי סִמְתָנָלָל מִתְחָלָה
הַמְּנָדָבָן כְּמַסְכָה חָותָמָה כְּמַסְכָה כְּמַסְכָה כְּמַסְכָה כְּמַסְכָה

יהל אור

חָבֵר כִּטְבָה נְדָבָן נְגָנָלָת : (קְמוֹן) וְכֵן פִי הַמָּה וְלִל סָס : (קְמוֹן) כְּמַסְכָה
הַמְּלָחָכָה קְבָה מִתּוֹת לְמַר קְרָמָלִים : (פָמָן) כֵי קִיה
וְיִנְאָלוּ חָתָמָלִים : (קְמוֹן) וְכֵן סִבְתָּלָל מַמְלָרִים , כִּמְאָס וְיִסְבָּלָל מַמְלָרִים (סָס סָס) סָלָל
חָוָנה וְהַחָתָמָה כְּדָבָר , וְכְתָרָומָת סָוָכה פִי כְּקָעָה לְלַחַד כְּפִי מַעַלְתוֹ : (קְמוֹן) כֵטָפָה
סִיחָה

פְּקָדָב רְשֵׁי : (כִו) לְבָנָן רְכִיס , כִּי מְלָתָן חָטָאת חָוָיס וְכֵיס : (כִו) זָנָת פְּדָב : (כִח) סְפִילִי כְּבָה פְּזָס (קְמוֹד) :
כִטְבָה תְּמִימָה הַפְּקָדָי :

שםות לה ויקהָל

רץב 583

**אַל-בְּנִי יִשְׂרָאֵל רְאֹו קָרָא יְהֻזָּה
בְּשָׁם בְּצָלָאֵל בְּנְדָאָרֶת בְּנִיחֹר
לְמִטְהָ יְהוּדָה: לֹא וַיְמַלֵּא אָתָּה רָוחַ
אֱלֹהִים בְּחַכְמָה בְּתִבְונָה וּבְדָעַת
וּבְכָל-מְלָאָכָה: לְבָב וּלְחַשְׁבָּ
מְחַשְׁבָּת לְעִשָּׂת בְּזָהָב וּבְכַסְף
וּבְנָחָשָׂת: לְגַן וּבְחַרְשָׂת אָבָן
לְמַלְאָת וּבְחַרְשָׂת עַז לְעִשָּׂות
בְּכָל-מְלָאָכָת מְחַשְׁבָּת: לְדֹת וּלְהַזְרָת
נָתָן בְּלָבָן הָנוּ וְאַהֲלִיאָב בְּזָ
אֲחִיסָּפָה לְמִטְהָדָה: לְהַמְּלָא אֶתְּם
חַכְמָת-לִב לְעִשָּׂות בְּלִ-מְלָאָכָת
חַרְשׁ | וּחַשְׁבָּ וּרְקָם בְּתִכְלָת**

אבן עוזרא

(ל) חור. נגה כל מליס כי כ' (כט): (לד) ואהליאב. בראש (קג) שכלה י היו סרים אל טשטעו, כי אין בהם חכם כמוו: (פייה'ק). ל' ראו קרא מקצת דן מן פירודין טכטניטס ל' מכני ד' בשם, כאשר אמר לו השם ראה (גיטלה הספקות וכטשו מקום נכלול נמלחת לא ב') והטעם שידאו בין גרוות החכמתה: כמקנן וכוק מגנולי כקכטיס נקיים מה לא וימלא. הנה השם העיד כי הוא שלא חכמה ותבונה ודעת ותוספת עוד שהוא חכם בכל טלאכה: ל'ב ולחשוב. בלבו מחשבות שלא נראה בטעון (קג) כי יש אומן ורב ולא כסוף, וחרשי אבן ולא עז ובבולם היה שלם: לד' ועוד ולזרות. כי יש חכמים רבים קשים להורות אחרים והגנה אהליאב הוא חכימו בכל המלצות, גם להורות לאחר חכמה (קג) על כן אמר על שניהם עשי כל מלאה וחושבי מחשבות (קג): (פייה'ק). ולהורות נתן. כי יש חכם גם חרש לא יוכל להורות היטיב):

יהל אור

ועיין כפ' כת' ויל' למטללה לא ואמכח טהלהיגב (קג) סל' נרלו כליס כללה, ונכל זלה עסך כסחוט מעמו נמלחות ולען נמלחות וכטחי' רלה חותם: (קג) כי יט חכמים רביס סנדיעו נלכט דנרים ממוקים, הטל לינס יכளים לטרסת לאולטס, וסמיד הכתוב סריה כהמ נכלל גס להורות וללמוד מיידי המלחות לטהר חכמים: (קג) וע' יט כתכ' הרמנמן, ולען משמע כן מהמך טהלהיגב,

עמ'ג

טקי' ברשוי: *כט) פין כט' לעל כד י.

אונקלוס

נדביה קדרם יי': לואמר משה לבני ישראל חוץ דברי יי' בשום בצלאל בר אריה בר תור לשבטא דיתוךה: לא ואשלים עפה רום גביהה פון קדרם יי' בתקמאתה בסוכלהתנו גבמדע זבל עבדא: לב וילאפא אימנו למעבד בדחה אובכטפא גבונחשה: לא ובאומנות איבנו אבן טבא לאשלא גבערות אעא למעבד בכל עבידת אימנו: לד וילאפא יחב בלבת היז איהליאב בר אחיספה לשבטא דן: לה אשלים עמהון חביבות לא לא מעבר באל עבידת נגר ואון וציד בתקלא ובארצנו באצע זהור גבונזא ומתי עברי כל

רש'

(ל) חור. נגה כל מליס כי כ' (כט): (לד) ואהליאב. כויה סטו הנטים צויהן: (קג) טלאה נכלול: כי היה סטו הנטים צויהן: (קג) טלאה נכלול נרלו כליס כללה, ונכל זלה עסך כסחוט מעמו נמלחות ולען נמלחות וכטחי' רלה חותם: (קג) כי יט חכמים רביס סנדיעו נלכט דנרים ממוקים, הטל לינס יכளים לטרסת לאולטס, וסמיד הכתוב סריה כהמ נכלל גס להורות וללמוד מיידי המלחות לטהר חכמים: (קג) וע' יט כתכ' הרמנמן, ולען משמע כן מהמך טהלהיגב טקי' ברשוי: *כט) פין כט' לעל כד י. *) תגמ' ג:

אונקלום

עבידא ומילוי אומנו;
 נעבד בצראל
 ואהלי אב וכל גבר חכמים
 לכא דיהב יי' חכמא
 וסיבילתנאותה באחן למע
 לטעבד ית כל עבידת
 פלטן קודשא לכא די
 פקיד יי': ב' וקרא משה
 לבצלאל ולאהל אב
 וכל גבר חכמים לכא
 דיהב יי' חכמא בלבת
 כל דארען לבה
 לטעבר לאבדת א
 לטקרב לטעבר יטה: ונסיבו
 מוקדם משה ית כל
 אפרשותא די איתה
 בני ישראל לUBEידת
 פלטן קודשא לטעבר
 יטה ואנון מיטן לה
 עוד גדרה באכפר
 באכפר: ר' ואחו כל
 תבימא דעבדין ית כל

שמות לה לו ויקהלה

ובארגמן בתולעת החשני ובשושן
 ואן עשי קל-מלאה וחשי
 מחשבה: לו א' ועשת בצלאל
 ואהלי אב וכל איש חכם-לב
 בהמה לרעת לעשת את-בל-
 מלאת עבדת הקדש לבל אשר-
 צוה יהוה: ב' נקרא משה אל-
 בצלאל ואל-אהלי אב ואל כל-
 איש חכם-לב אשר נתן יהוה
 חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו
 לקרבנה אל-המלך-אהה לעשת
 אתה: ג' נקחו מלפני משה את
 כל התרומה אשר הביאו בני
 ישראל למלאת עבדת הקדש
 לעשת אתה והם הביאו אליהם עוד
 גדרה בפרק בפרק: ד' ויבאו כל-

אבן עזרא

יע (ז) כי הוא פסיק דיא (ז) וטלת עופר
 עומדת (ח) על כן הפ"י לטעוד בה (ט): ג' ויקחן
 את כל התורופה אשר הביאו (ז): והם. ישראל
 היו עוד טבאים נדבה אל משה בכל בקר (ו):
 (פיהיק. הביאו אליהם. אל משה): ד' ויבאו.
 אל אהל טשה. ואטרו טרבים העם (ז):

א וعلاה, הנה בצלאל הוא בעצמו יעשה הנכבד (ה)
 וירוה הוא ואדי לאב (כ): (פיהיק. ועשה
 בצלאל. דבר אחד (ג) וחתט ששם צוחו כן):
 ב ויקרא, היא לקרבנה. נסף (ד) כתו ולדקה
 בו (דבר) יא, כב (ה), ווחכם נдол טעה שאטר
 כי כמותו, לשמור את בריתו לעמده ריחוי ח-
 זה

(ה) יפרש מלת וטה כלי סיורה על צלאל: (כ) ויוס-
 ע"ז הפ"י, לפ"ז סתקדים צלאל מהליכך:
 (ג) וכן תוכ"ע "ויעבד צלאל" וכן נפס"ז וטה צלאל
 ויטה צלאל סהרי פדיין לה טה: (ד) כי כן מcapt
 המקור לcosafr לפטומים כ"ה הגרמנטי: (ה) בסיס ג"כ
 כה"ה ובסוף: (ו) סהמר כי נס כס כה"ה נסף: (ו) כי
 לעומת זה נמייק: (ח) כי פועל כוונת, והיכן יטה

אור
 כן וכו': (ט) פ"י שכינוי קול כתעט כ"ת כתומות,
 וכול כמו לטעוד נא, ולמיינו נסף: (י) וכחכמת קרמגן
 כתומות חלק כביוון כל הנגדה כתומת או נחל מועל כתומה
 כל מטה, וכחכמים לקחו נו כווס מלפכו, וכן כי'
 רכ"מ: (י"ה) כי כס המתגדו עוד כתנות תלות כל-
 יוס וככינוי הלו' נCKER: (ו"כ) כי כווס מלפכו
 מטעורה

שמות לו ויקהל

רכג 583

**הַחֲכָמִים הַעֲשִׂים אֶת פְּלִימָלָאֶבֶת
הַקָּדֵשׁ אִישׁ-אִישׁ מִפְלָאֶבֶת
אֲשֶׁר-הַמָּה עֲשִׂים : ה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
מֹשֶׁה לֵאמֹר מְרֻבִּים הָעָם לְהַבִּיא
מִנּוּ הַעֲבָדָה לְמַלְאָכָה אֲשֶׁר-צִוָּה
יְהוָה לְעַשֵּׂת אֶת-הַזֶּה : וַיֹּצַן מֹשֶׁה
וַיַּעֲבֵרוּ קֹול בְּמִהְנָה לֵאמֹר אִישׁ
וְאִשֶּׁה אַל-יַעֲשֶׂה עֲזָרָה מַלְאָכָה
לִתְרוּמָת הַקָּדֵשׁ וַיַּכְלֵא הָעָם
לְהַבִּיא : וַיַּהַלְאָכָה הַיְתָה דִים
לְכָל-הַמְלָאָכָה לְעַשׂוֹת אֶת-
זֹהַר : סַרְבֵּי ח וַיַּעֲשֻׂוּ כָּל-חַכְבִּי**

אבן עוזרא

(סיה"ק). מרבים העם. כי הונד להם (ו"ו) : ה ס"מ מדי. נותר (ו"ד) בפס"ס טכל סלפני העבדה. יוסר מכדי לוך כתובות ל"ב) : (ו) זכרתי (ותה) קויט צח) כאשר פרישתו (ק"ו) : (ו) ויכלא. ל"זון מינען לו) : (ו) זה מלאה. מלחמת סכלה היהה דים לכל המלאכה. ומלחמת סכלה כימת דים כל עוציא חמוץ. לכל המלחמה. סל מסקן לעזות חותה ולחות לד) : זהותר. כמו וככד היה לנו לה) וככזות חת מוחץ לו) :

זהותר הוותירה (כ"ה) ; (סיה"ק) זה מלאה. שעשו די יכול המלאכה שצוו (כ"ג), וי"א כי טעם זה מלאה

הפטון כמו במלאת רצוח (למעלה כב י) (כ"ג) : וט"מ דים. שב אל איש ואשה (כ"ד) או אל העושים (כ"ה) : זהותר. שם השועל מהבנין הכבד (כ"ו) : משור. בלשון. א/or יהל

מסורת עפ"י כבוי מהט ד) : (ו"ג) להכמים בטוטיס מקור ויה גו" : (כ"ה) וב ה מלחה סכיתה דים גמלחה : (ו"ד) ר"ל בגני טום לכוון כתובות סיתרון : (ו"ו) יותר ממלי"י . וכן פ"י מהן י"ל כתה" סס , (ו"ז) פ"י פה יותר מלחר לד) : (ט"ו) די כו"ג מל מקהל כי סנס הממן וקרף כך, ויהה כספי ומלהקה קיתה דים, וכן פ"י פה יותר מלחר לד) : (ט"ו) די כו"ג מל מקהל כי ל"ל סמן מהזבב וכקסף וקמט וכנדריס זולחטס , וכן פרפה : (ו"ז) וכן לגונן ככרה, "זפי" וי"ו מטה" ללהנער ויטניריו : (ו"ח) הכתוב י"המר וכמלחמה בכ"ה פ"י ר"ז ; ננה"מ. (כ"ד) המתנדטים : (כ"ה) היל עומי כידישק, וטעינו וכמלחמה טויה : (ו"ט) פ"י סיתון ומלהקה בכ"ה פ"י ר"ז תמן מק"ב דים לכל ההכמים הנזניטים גמלחת קמאנן : (כ) וט"ז ר"ז : (כ"ו) וכלו"י למטה כה י' התחל' מהרנו , מפי

סקו"ב ר"ז : לא) הוכ נד יט : (לב) וט"ז ק"כ פ"ס מדי, (סוכנות יתרון : (לו) פ"ז כט"ג גלה נסחט מ"ט : (כ"ט) ויל מלת וכותה לדופס אל לטאות, וכו"ג מזות פל פוצי' מלחה, וה"כ ס"ג זיהה, וכו"ג כמו ולסתה, פ"ה די בסס לטאות, בין לטאות מלחה ולסתה, וכו"ג לדין סאותים לטאות וכו"ג ר"ט ר' מלן ונמי' לטאות מזכות נפנול ב"ס, וכו"ג לטאות גותה ולסתה, וכו"ג דמת יונתן, וכו"ג נתה"ג וגנטמן מס' זאנטן נטה : לה) נעל מיל : לו) מ"ג ב כ"ל :

אונקלום

עבודת קודש א' גבר גבר מעדרה דאנון עבדין : ונאמר לו משה למייר מסן עפ"א לאיתאה מסת פלחה לאבדתא דפקד י"ג למאבד יטיה : זפקד משה ואברה כרוזא ב מסרי"תא למייר גבר ואיתאה לא יעבדון עוד עבדתא לאפ"ר שות קודש שא ופסק עפ"א מלאיתאה : ועבדתא חות מסת דבב' לבל עבדתא למאבד יטה ויתרת : ח ועדרו כל תפימי לבא בעדי

אונקלום

עבדה ית משניא עשר ירען דבריו שיר ותכלא ואלגונא צבע זהורי צנחת פרזין עובד אפין עבד יתחנן ארכא דיריעתא תדא עסריון ותמניא אפין ופתייה ארבע אפין דיריעתא תדא משחטא תדא לבל יריעתא ולפירת חמש ירען תדא עם תדא ו חמיש ירען לפקת תדא עם תדא: יי' נعبد עניבין דתכלא על ספרא דיריעתא תדא מסטרא בית לופי בן עבד בספטא דיריעתא בסטרא בית לופי תניתא: יי' חמישין עניבין עבד ביריעתא תדא ו חמישין עניבין עבד בסטרא דיריעתא דבית לופי תניתא מסטריאם

שמות לו ויקהיל

לב בעשי המלאכה אתיה משכון עשר ירידת שיש משור ותכלת וארגמן ותולעת שני פרבים מעישה חשב עשה אתם: ט ארקה הייעזה האחת שמנה ועשרות באמה ורחב ארבע באמה הייעזה האחת מהה אחת לבל הייעזה: י ניחבר את-חמש הייעזה אחת אל-אחד וריעת חbler את אל-את: יא ויעש ללאת תכלת על שפת הייעזה האחת מקצה במחברת בין עשה בישפט הייעזה הקיצונה במחברת השניות: יב חמישים

אבן עזיא

ישטאל אורך (כח), רע (כט) כי דקדוק מספר האחד (ב) בזשבול משונה מדרך לשון הקודש, לשון זכר אטו שטים עשרה (כח) ובכח נס ככח הוא בלשון כדרים משונה נס בלשון ישטאל, כי לעולם ההייא בסוף השמות סיטן לנכבה (לה) ולשון זכר בלא סיטן (לה), והנה בחשbon שלשה בהיא סיטן זקרים (לה) וככח בחשbon ארבעה נס שמונה נס עשרה (לה), ומשם והלאה עד עשרים הזכר בלא היא (לה) אחד עשר, שנים עשר, תשעה עשר, והקבה בהיא (לה), אולי טעט באמה, היא הידוע (לה) אולי

יהל אור

כאי: (לה) ולנקה נלי לי סלא ארנט חמץ: (לה) ומטרת למטלת נס לוכרים נלי ה"ה: (לה) חמת טרך תהיס עשרה: (לה) נמלת עשרה יס טוני: (לה) הטעין כסגול, הצעין כסול, והרים גליין וכוכר עשרה, הצעין כסגול טחי עשרה, וכצעין נקמן וכן הראי: (ה) ריל מלת המספר כסגול טחה ערנעה: (ה) וכמוהם וכן ריל מל הפה עעל מלת צמונה: (ה) וכמוהם וכן נטה עטמי הטעין הספרים, ור"ל כל המספרים על טר: כסגול: (ה) חיון הספרים: (ה) הטעין נקמן: (ה) הטעין כסגול: (ה) לנקה, וכלה הירומה נקבה כתוב (לה) כמו היה טה: (ה) לנקה, כי לוכרים נלי ה"ה: סמויה כסגול: (ה) נפתחות כתית כוון כמו כתוב (לה) ונמספר הפקה כוון, כי לוכרים נלמר סלא כמ"ט: ז-ז

ישטאל אורך (כח), רע (כט) כי דקדוק מספר האחד (ב) בזשבול משונה מדרך לשון הקודש, לשון זכר אטו שטים עשרה (כח) ובכח נס ככח הוא בלשון כדרים משונה נס בלשון ישטאל, כי לעולם ההייא בסוף השמות סיטן לנכבה (לה) ולשון זכר בלא סיטן (לה), והנה בחשbon שלשה בהיא סיטן זקרים (לה) וככח בחשbon ארבעה נס שמונה נס עשרה (לה), ומשם והלאה עד עשרים הזכר בלא היא (לה) אחד עשר, שנים עשר, תשעה עשר, והקבה בהיא (לה), אולי

מן סהו נכנל, הכל נכלן נכוו כי סדר המשמעת: (כח) ור"י י ננלה נדרת זול כתכ, פטיל זה הכלון ידוע הכלון הערכ כי הצעיר היה ספטילך: (כת) כפי הנكت בעל מניט, טיריך זה לפ' יל על המספר עטמי עשרה, וכצעין הנייה. סמל מר מה' זל מל הפה עעל מלת צמונה: (ה) וכמוהם וכן נטה עטמי הטעין הספרים, ור"ל כל המספרים על טר: כסגול: (ה) חיון הספרים: (ה) הטעין נקמן: (ה) הטעין כסגול: (ה) לנקה, וכלה הירומה נקבה כתוב (לה) כמו היה טה: (ה) לנקה, כי לוכרים נלי ה"ה: סמויה כסגול: (ה) נפתחות כתית כוון כמו כתוב (לה) ונמספר הפקה כוון, כי לוכרים נלמר סלא כמ"ט: ז-ז

שםות לו ויקהל רצד 587

**לְלֹא תַעֲשֵׂה בִּירִיעָה הַאֲחֶת
וְחַמְשִׁים לְלֹא תַעֲשֵׂה בְּקָצָה
הַיְּרִיעָה אֲשֶׁר בִּמְחֻבְרַת הַשְׁנִית
מִקְבִּילָת הַלֹּא תַאֲחֵת אֶל-אֲחֵת:
וַיַּעֲשֵׂה חַמְשִׁים קְרָסִי וְהַבְּ וַיַּחֲבֵר
אֶת-הַיְּרִיעָת אֲחֵת אֶל-אֲחֵת
בְּקָרְסִים וַיְהִי הַמְשִׁבְןָו אֶחָד: פ
וַיַּעֲשֵׂה יְרִיעָת עָוִים לְאַהֲל עַל-
הַמְשִׁבְןָו עַשְׂתִּי-עַשְׂרָה יְרִיעָת
עַשְׂה אֲתֶם: ט אֶרְך הַיְּרִיעָה הַאֲחֵת
שְׁלֹשִׁים בְּאַפְתָּה וְאֶרְבָּע אַמּוֹת
רְחֵב הַיְּרִיעָה הַאֲחֵת מִזְהָא אַמְתָה
לְעַשְׂתִּי עַשְׂרָה יְרִיעָת: ט וַיַּחֲבֵר
אֶת-חַמְשָׁה הַיְּרִיעָת לְבָד וְאֶת-שְׁשָׁה
הַיְּרִיעָת לְבָד: י וַיַּעֲשֵׂה לְלֹא תַ
חַמְשִׁים עַל-שְׁפַת הַיְּרִיעָה הַקִּיצָנָה
בִּמְחֻבְרַת וְחַמְשִׁים לְלֹא תַעֲשֵׂה עַל-שְׁפַת
הַיְּרִיעָה הַחֲבָרָת הַשְׁנִית: י וַיַּעֲשֵׂה קְרָסִי נְחַשָּׁת**

אבן עזרא

היתה כסדרת בית ראשון שהיתה אצללה (מו) : הכתוב فهو דרך קרצה, ויאמר הנואן רב אהרן, כי חמש יב היו תלולאות . סיטן הנקבה , ואחתה יריעות וחצי היו טוה וטוה, רק הכתוב לא הזכיר החצי לולה, ובא תחת האל"ף ה"א (מו), ו"יא כי עם החמש, והזכיר ואטר שש (כו), ומ"א וכי מואת הנוראה נהרה ללת (ש"א ד יט) (מכ) : הירעה (לטעה בו ט) חצי הירעה, והצד חצי הירעה (ספיהיך). פנו ולא הזכיר כמי הירעה (מכ), כי העודת (שם שם יב) (נו) והאטת טה שהוכרתי (כו) ז

ידל אור

(נו) כמ"ט (ימ) מל ח סס למות מילדה, סס למות מילדה, סס גמות מילדה, ופי' גמות: (נו) פי' ממת הולך מן למותות גמות כ"ה נמלת "לולכ" : (מכ) עניין מילדה לה ממס הירעתו וגוו', וחת סס קלימות וגוו' (סס) : טלה מוסה מכלי לידה כמו לולאות סס נתן למילודה (יל) כי הירעה הגזית חלק להלמיון : (נכ) עיין צפוי סס'

אונקלום

ענבלא תרא לכבלי תרא: י ועבד סטיזו פירפין דרכב ולפפ ית יריעתא תרא עם תרא בפוקפיא ותוה משכנא חד: י ועבד יריען דמען לפרא על משכנא חד עפר יריען עבד יתען: ט ארכא דיריעתא תרא תלתו באטין וארבע אטינו פותיא דיריעתא תרא משתקא תרא לחד עשר יריען: ט ולפפ ית חמץ יריען לחד: ית שט יריען לחוד: י ועבד ענביין פטיזו על ספרא דיריעתא בסטרא בית לופי וטמיזן ענביין עבד על ספרא דיריעתא דבית לופי תניחא: י ועבד פירפין דגנחיא

אונקלום

שםות לו ויקהלו

588

מִשְׁנָא ?לַפְּאָא יֵת
מִשְׁבְּנָא ?מִתְּנִי סֶד :
שְׁנוּבָד חֹפְּאָה ?מִשְׁבְּנָא
טְשֵׁא דְּכָרִי מִסְׁפְּגָא
וְחוֹפְּאָה טְשֵׁא דְּסָנְגָא
מְלֻלָּא : כ נָעַבְד יֵת
דְּפָא ?מִשְׁבְּנָא דְּאָעַי
שְׁטֵין קָוְטֵן : כָּי עַשְּׂרָה
אַפְּנָן אַרְכָּא דְּדָפָא
וְאַטְּחָא וּפְלָגָות אַמְתָא
פִּתְּחָא דְּדָפָא סֶד :
כְּבָ פְּרָטֵין צִירָן ?לַפְּאָא
סֶד מְשֻׁלְּבָן חֲדָא לְקָבָל
חֲדָא בָּן עַבְד לְכָל דְּפָי
מִשְׁבְּנָא : כ נָעַבְד יֵת
דְּפָא ?מִשְׁבְּנָא עַסְרָן
כְּפָי ?רוֹתָה עַבְר דְּרוֹמָא :
כְּי וְאַרְבָּעַן סְמִכָּן דְּכָסָף
עַבְד תְּחוֹת עַסְרָן דְּפָי
תְּרָן סְמִכָּן תְּחוֹת דְּפָא
סְמִכָּן תְּחוֹת דְּפָא מְד
לְתָרָן צִירָהִי : יְה וְלִסְטָר
מִשְׁבְּנָא תְּגִתָּא ?רוֹתָה
צְפָנָא עַבְד עַסְרָן
דְּפָי : יְה וְאַרְבָּעַן
סְמִכָּהוּן דְּכָסָף תְּרָן
סְמִכָּן תְּחוֹת דְּפָא מְד
וְתָרָן סְמִכָּן תְּחוֹת דְּפָא
סֶד : יְה וְלִסְטָר מִשְׁבְּנָא

יהל אור

כמ' יְה לְמַעַל כָּו וְכָלָוי סֶס : (ג) וְלַמַּעַל כָּו

אבן עורה

ית לאהלו. להיות אהלו (ג) :

חִמְשִׁים לְחַבְר אַתְּה אָהָל לְהִתָּה
אַחֲר : יְט וַיְעִשְׂ מִבְסָה לְאָהָל עַרְתָּ
אַלְמָמָמִים וּמִבְסָה עַרְתָּ
תְּחַשִּׁים מִלְמַעַלָּה : סְחִמְשִׁי כ וַיְעִשְׂ
אַתְּה קְרָשִׁים לְמִשְׁבָּן עַזְי שְׁטִים
עַמְדִים : כָּא עַשְׂרָ אַמְתָאָה הַקְרָשָׁ
וְאַמְתָה וְחַצִּי הַאַמְתָה רַחֲבָה הַקְרָשָׁ
הַאַחֲר : כָּב שְׁתִּי יְדָת לְקָרְשָׁה אַחֲר
מִשְׁלָבָת אַחֲת אַל אַחֲת בָּן עַשְׂתָה
לְכָל קְרָשִׁי הַמִּשְׁבָּן : בָּג וַיְעִשְׂ אַתְּ
הַקְרָשִׁים לְמִשְׁבָּן עַשְׂרָים קְרָשִׁים
לְפָאַת גָּגָב תִּימָנָה : כָּד וְאַרְבָּעַים
אַדְנִירְכָּסָפָ עַשְׂתָה פְּתָחָת עַשְׂרָים
הַקְרָשִׁים שְׁנִי אַדְנִים תִּמְתָּה הַקְרָשָׁ
הַאַחֲר לְשְׁתִּי יְדָתָיו וְשְׁנִי אַדְנִים
תִּמְתָּה הַקְרָשָׁה אַחֲר לְשְׁתִּי יְדָתָיו :
כָּה וְלַצְלָע הַמִּשְׁבָּן הַשְּׁנִית לְפָאַת
צְפָוָן עַשְׂתָה עַשְׂרָים קְרָשִׁים :
כָּו וְאַרְבָּעַים אַדְנִים כָּסָפָ שְׁנִי
אַדְנִים תִּמְתָּה הַקְרָשָׁה אַחֲר וְשְׁנִי
אַדְנִים תִּמְתָּה הַקְרָשָׁה אַחֲר :
כָּו וְלִירְכָּתִי הַמִּשְׁבָּן יְמָה עַשְׂתָה

אונקלוס

ריצה 589 **שםות לו ויקהל**

שׁנְשָׁה קְרִישִׁים : כה ושנִי קְרִישִׁים
עֲשֵׂה לְמַקְצָעָתָה מִשְׁפָּן בִּירְכֹּתִים :
 כט ויהיו תואם מלמטה ויחדו יידחו
תְּמִימָם אֶל-רְאֵשׁוֹ אֶל-הַטְּבֻעַת
הַאֲחָתָה בֵּין עֲשֵׂה לְשְׁנִיָּהּ לְשְׁנִי
הַמַּקְצָעָת : י' ויהיו שמנה קְרִישִׁים
וְאֶדְנִיָּהּם כִּסְף שְׁשָׁה עָשָׂר אֶדְנִים
שְׁנִי אֶדְנִים שְׁנִי אֶדְנִים פֶּתַח
הַקְּרֵשׁ הַאֲחָד : לא ויעש בריה עזיז
שְׁפִיטִים חַמְשָׁה לְקְרֵשׁ צָלָעַ-
הַמִּשְׁבָּן הַאֲחָת : לב וחמשה בריהם
לְקְרֵשׁ צָלָע-הַמִּשְׁבָּן הַשְׁנִית
וְחַמְשָׁה בָּרִיחָם לְקְרֵשׁ הַמִּשְׁבָּן
לִירְכֹּתִים יִמְהָ : לנ' ויעש את-
הַבְּרִיחָה הַתִּילָּן לִבְרָה בְּתוֹךְ
הַקְּרִישִׁים מִן-הַקָּצָה אֶל-הַקָּצָה :
לְד וְאֶת-הַקְּרִישִׁים צְפָה זָהָב וְאֶת-
טְבֻעָתָם עֲשֵׂה זָהָב בְּתִים לִבְרִיחָם
וְצָפָא אֶת-הַבְּרִיחָם זָהָב : יה ויעש
אֶת-הַפְּרִבָּת תְּכִלָּת וְאֶרְגָּמָן
וְתְּולִעת שְׁנִי וְשְׁשִׁישׁ מְשִׁיר מִעְשָׂה

אבן עוזא

לְג ומלת לברוח . מהבנין הקל , ופעס כמו מבריה
 שהוא מהבנין הכבד (כל) הגו , ירה , ווורה (מייב
 גה) נפי סקלר : (גה) וירק הום מהבנין קלן , וויר
 מגנון המכט , וככלה טס "ירה ווורה" וכן גני" כטלוי :

ויעש

יהל אור

לו יד יפלט , ועכית מכפה נחל מכסה טל
 לכפסה בטנו הנכס : (כל) וכן פ"י סמ' זע' (למען ס' כו
 מה) נפי סקלר : (גה) וירק הום מהבנין קלן , וויר
 מגנון המכט , וככלה טס "ירה ווורה" וכן גני" כטלוי :

אונקלום

590

ל' וועבד לה ארבעה עטורי שטין וחפוץ בהבא גויהון בהבא ואותה להון ארבעה סמביון דבסט: לי וועבד פרסא לתרע משכניא הבלא וארגונא זכבר והורי יבוץ שער עוזבר ציר: לי נית עמנזותי סמישא נית גויהון ותפא רישיהון וכבושיהון כהבא וסמכיהון חמשא נחשא: א' וועבד בצלאל יה ארונגא דאש שטין פרתין אמין ופלגא ארפה ואפתחא ופלגא פתיה ואפתחא ופלגא רומה: ב' וחפשי דהוב הבני מעו ורפרא וועבד להה דיר דהוב סטור סטור: ב' ואותה להה ערונה ארבע עוקן דהוב על ארבע גויהון ותרתנו ערונו על סטרה תניתא: ג' וועבד אריחי דאש שטין וחפה יתחיז בהבא: ד' ואעלית ית אריחיא בעוקתא על סטרי ארונגא לאטעל יה

שמות לו לו ויקהל

ח' שׁב עָשָׂה אֶת־הַכְּרָבִים: י' וַיַּעֲשֵׂ
לְהָרְבָּעָה עַמּוֹדִי שְׂטִים וַיַּצְפֵּם
זָהָב וּוִיהָם זָהָב וַיַּצְקַלְּהָם אֶת־בָּעָה
אַדְנִיכְסָף: י' וַיַּעֲשֵׂ מִסְךָ לְפִתְחָה
הַאֲהָל תְּכִלָּת וְאֶרְגָּמָן וְתּוֹלְעָת
שְׁנִי וַיַּשֵּׁשׁ מִשְׂזָר מַעֲשֵׂה רְקָם:
לְה וְאַתְּ עַמּוֹדִי חַמְשָׁה וְאַתְּ יוֹהָם
וְצָפָה רָאשֵׂיהם וְחַשְׁקִיהם זָהָב
וְאַדְנִיכְסָף חַמְשָׁה נְחַשָּׁת: פ'
לֵין וַיַּעֲשֵׂ בְּצַלְאֵל אַתְּ-הָאָרוֹן עַזִּי
שְׂטִים אַמְתִּים וְחַצִּי אַרְבָּנוֹ וְאַמְתָּה
וְחַצִּי רְחַבּוֹ וְאַמְתָּה וְחַצִּי קְמָתוֹ:
ב' וַיַּצְפֵּה זָהָב טְהוֹר מִבְּנִית וּמִחְנוֹז
וַיַּעֲשֵׂ לוֹ זָר זָהָב סְכִיבָה: ג' וַיַּצְקַלְּ
אַרְבָּע טְבֻעָת זָהָב עַל אַרְבָּע
פְּעַמְתִּיו וְשְׁתִּי טְבֻעָת עַל-צַלְעָוָן
הָאָחָת וְשְׁתִּי טְבֻעָת עַל-צַלְעָוָן
הַשְׁנִית: ד' וַיַּעֲשֵׂ בְּקָרִ עַזִּי שְׂטִים
וַיַּצְפַּא תְּמָם זָהָב: ה' וַיַּבְאֵא אֶת-הַבְּדִים

רשי

א זיעש בצלאל. בעבור כבוד הארון (ה), נט (ה) זיעש בצלאל. לפי סכתו מל' המלוכה הוא עשה כל כל' הקדרש (ט), והנה הוביד חמבן והאהל, והפרכת והטסק, כי דרך אחד להם (ט), ואחר כן החביר שמן המשחה עם קטורת דמסים (ז), כי יש בשטים בשטן המשחה נט בקטורת הפסים (ט) :

אבן עזרא

(ה) כי הלאון סייח מקודת סכלל הכלים טהי מסקן המacen והולל כמלחה, לפי סדרך ותמן לגנות כתוויך, ועיצ' הקדר במשקה הלאון חת קודס נית, ולח'ק הוציא הלאון סינית נתכוו, והולל נסמו: (ט) והרמג'ן האיג ע"ז וכחכ, ולין כן והפרכת והטסק הם סכלל המacen כי דרך אלה נטעני גנס נהאל המוכן אמר כן עי"ז: (ט) והוציא (ט) למטה פ' כט: (ט) כי נסמייס כולן סמייס, וכגון

שםות לו ויקח רצוי 591

בטבחערת על צלעתן הארון לשאת את דארון וויעש כפרת זהוב טהור אמתנים וחצי ארפה ואמה וחצי רחבה: וויעש שני ברבים זהוב מקשה עשו אתם משני קצות הכהרת: חרוב אחיד מקצה מודה וכרוב אחיד מקצה מודה מיניה הכהרת עשה את הכהרים משני קצוותיו קתו כ: ט ויהיו הכהרים פרשי בנים למלחה סכךים בכנפיהם על הכהרת וביניהם איש אל אתיו אל הכהרת חי פני הכהרים: פ. וויעש את השלחן עצי שטים אמתנים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו: י. ויצף אותו זהוב טהור וויעש לו זר זהוב סביר: יב וויעש לו מסגרת טפח סביר וויעש זר זהוב למסגרתו סביר: יג ויצק לו ארבע טבעות זהוב ויתן את הטבחערת על ארבע הפהאת אשר לאربع רגליו: יד לעמלה המסגרת היה הטבחערת בהדים לבדים לשאות את השלחן: טז וויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהוב לשאות את השלחן

אונקלום

ארונא: ועובד בפרתא דבר כי פרטן אטין פלא ארפאה ואפתחה פלא פתריה: י. נעבד תריין פרובין לדחוב נגיד עבר יתרהון מתרין סטרא מסתרא מבא וכרכובא מדר מפטרא מבא מן בפרתא עברית פרוביא כתריין סטולוי: ט והוו כרכוביא פריסן גראפיהון לעילא נטליין בנדפיהון על בפרתא ואפיהון מדר לקביל חד לקביל בפרתא הו אפי כרכוביא: ועובד יה פתורה דאי שטין פרטן אטין ארפאה ואפתחה פתריה ואפתחה רומה: יי וחתפא פניה דהוב דבב כי נעבד לה דיר לדחוב שחור שחור: י. ועובד לה גראנפא רומה פישבא שחור שחור ועובד גיר לדחוב לנגנפה שחור שחור: יג ותקיך לה ארבע עזקן לדחוב ויתב יה עוקתא על ארבע זויתא כי לאربع רגלו: יד לקביל גראנפא הו עוקתא אתרא לאירועיא למפל לית פתורה: ט ועובד יה ארעיתיא דאי שטין וחתפא יתרהון בדבבא למפל יה פתורה:

שמות לו ויקה

אונקלות

טו ועבד ית מניא די
על פטורא ית מגיסותי
וית בזבוזי וית קשותא
מכילתה וית קשותא
די יתנתק בהון דהוב
הכוי יזעבך ית מנורתא
דהוב דכוי גניד עבד ית
מנורתא שידה וקעה
פלו ירד בא חזו וריה א
ושושנהא מפה חזו:
וישתא קניון נפקין
מפעטרהא תלתא קני
מנורתא מפעטרהה חד
וילתא קני מנורתא
מפעטרהה תנינא:
ט תלתא בלבדין מצירין
בקניין חד מזר וושאשן
וילתא בלבדין מצירין
בקניין חד מזר וושאשן
פלו לשתא קניון נפקין
מן מנורתא יזעבמנורתא
ארבעא בלבדין מצירין
חוירקה וושאשנה א:
יא וחורותחות תריין קניין
מפה וחורותחות תריין
קניין מפה וחורותחות תריין
תריין קניין מפה לשתא
קניין נפקין מפה:
כב חוריהו זיגניזו מפה
הו בלה גנידא חדא
דהוב דכוי יזעבך ית
בוזינחא שב עא
זביחתא זמיחתתא
דהוב דכוי יזעבך
דהוב דכוי עבד ית וית

מקשה
את בלה
זגב טהור:
כבר זגב
טהור:

השלחן: ויעש את הצלים ואישר
על הדשchan את קערתו ואת
כפרתו ואת מנקיותיו ואת הדקשות
אשר יסוד בלהן זגב טהור: פashi
שלישי בשען מהבירין ז' וייעש את המנורה
זגב טהור מקשה עשה את
המנורה: רכה זגגה גביעיה
כפרתירה ופרחיה ממנה הין:
יח ושלשה קנים יצאים מצדיה
שלשה זgni מנורה מצדיה האחד
ושלש זgni מנורה מצדיה השני:
ט שלשה נבעים משקדים בקגה
האחד כפתור ופרח ושלשה נבעים
משקדים בקגה אחד כפתור ופרח
כין לששת הקנים הייצאים מן
המנורה: ובמנורה ארבעה נבעים
משקדים כפרתירה ופרחיה:
כא וככתר פתח שני הקנים ממנה
וככתר פתח שני הקנים ממנה
וככתר תחת שני הקנים ממנה
לששת הקנים הייצאים ממנה:
כב כפתורייהם זקנותם ממנה הין בלה
את זגב טהור: ג' וייעש את גדרתיה שבעה
ומלכתייה ומחתתתיה זגב טהור: כר בבר זגב

אונקלום

שםות לו לח ויקהֶל רצ'ז 698

טְהוֹר עֲשֵׂה אַתָּה וְאַתָּ בְּלִבְלִיָּה :
פְּנַה וַיְעִשֵּׂה אַתִּמְזִבְחָה הַקְּטֻרָת עַצִּי
שְׁטִים אַמְּה אֶרְבוֹן וַאַמְּה רְחַבּוֹן
רְבּוֹעַ וַאַמְּתִים קְמַתּוֹ מִמְּנוֹ הַיּוֹם
קְרִנְתִּיוֹן: נַי וַיַּצְפֵּת אֶתְוֹ זָהָב טְהוֹר
אַתְּגַגְנוֹן וַאַתְּקִירְתִּיו סְבִיב וַאַתְּ
קְרִנְתִּיו וַיְעִשֵּׂה לוֹ זָר זָהָב סְבִיב:
נוֹ וַשְׁתִּי טְבֻעוֹת זָהָב עַשְׂהָה-לָלוֹן
מִתְּחָת לִזְרוֹן עַל שְׁתִּי צְלֻעָתִיו עַל
שְׁנִי צְהִוֹן לְבָתִים לְבָתִים לְשִׁיאָת
אֶתְוֹ בָּהָם: נַי וַיְעִשֵּׂה אַתִּיחְפּוּם
עַצִּי שְׁטִים וַיַּצְפֵּת אֶתְמָם זָהָב:
בְּט וַיְעִשֵּׂה אַתִּישְׁבֵן הַמְשִׁחָה לְקָדְשָׁה
וַאַתְּקִטְרָת הַסְּפִים טְהוֹר מְעִשָּׂה
רְקֵחַ: סַי שְׁבַיעַי רְבִיעַי כָּשֹׁון מַחוּבָּרָיו
לְחָא וַיְעִשֵּׂה אַתִּמְזִבְחָה הַעֲלָה עַצִּי
שְׁטִים חַמֵּשׁ אַמְּות אֶרְבוֹן וְחַמֵּשׁ
אַמְּות רְחַבּוֹן רְבּוֹעַ וְשַׁלְשֵׁלַשׁ אַמְּות
קְמַתּוֹן: בְּנַי וַיְעִשֵּׂה קְרִנְתִּיו עַל אֶרְבֶּעָה
פְּנִתִּיו מִמְּנוֹהָיו קְרִנְתִּיו וַיַּצְפֵּת אֶתְוֹ
נְחַשֵּׁת: גַּוַּי וַיְעִשֵּׂה אַתְּבְּלִיכְלִי הַמְזִבְחָה
אַתִּיחְסִירָת וַאַתִּיחְיָעִים וַאַתְּ
הַמּוֹרָקָת אַתִּיחְמַלְגָּת וַאַתִּיחְמַחְתָּת בְּלִיכְלִי
עַשְׂה נְחַשֵּׁת: דְּגַנְּבָה לְמִזְבֵּחַ מִכְּבָר מַעֲשָׂה רִבְשָׁת
נְחַשֵּׁת

כָּל מִנְחָא: נַי וַעֲבָד יְתִי
סְדִיבַחַ אֶדְקַתָּרָת
בּוּסְמָנָא דְאַעַי שְׁטַנְזָן
אַמְתָא אַרְבָּה וַאַמְתָא
בְּתִיה מְרַבֵּעַ וּמְתִפְנֵן
אַפְנֵן רַזְמָה מִנְחָה מִתְוָ
כְּרִנְזָה: כְּ וַחֲפָא יְתִיה
דְּחַבְדְּלָה דְכֵי יְתִת אַגְּהָה וַיִּתְהַ
בְּתִלוֹזְמִינְחָה כְּחַור סְחוֹר נִתְהַ
קְרִנְזָה וַעֲבָד לְהַדְרָה
דְּדָבָב סְחוֹר סְחוֹר:
כְּ וּמְתִפְנֵן עַזְקָוּן דְּדָבָב
עֲבָד לְהַמְּלָרָע לְדִידְרָה
עַל פְּרַטְנֵן זְוִיתָה עַל
פְּרַטְנֵן סְטוֹרוֹה לְאַתְרָא
לְאַרְיֵחָה ?מְטָל ?נְתִיה
בְּהַונֵּן: נַי וַעֲבָד יְתִת
אַרְיֵחָה דְאַעַי שְׁטַנְזָן
וַחֲפָא יְתִהּוֹן דְהַבָּא:
כְּ וַעֲבָד יְתִת מִשְׁחָא
דְּרַבְנָה קְוִידְשָׁא וַיִּתְהַ
קְטוֹרָת בּוּסְמָנָא דְכֵי
עוֹבֵד בּוּסְמָנָא: אַ וַעֲבָד
יְתִמְדְּבָחָא דְעַלְתָּא
דְאַעַי שְׁטַנְזָן הַמִּשְׁאַפְנֵן
אַרְבָּה וְחַמֵּשׁ אַפְנֵן פְּרִנְתָּה
מְרַבֵּעַ וְתוֹתְחָה אַפְנֵן
לוּמָה: דְ וַעֲבָד כְּרִנְזָה
עַל אֶרְבֶּעָה זְוִיתָה מִבְּהָ
הָוּן כְּרִנְזָה וַחֲפָא יְתִיה
נְחַשָּׁא: אַ וַעֲבָד יְתִת כָּל
מְגַנְיֵי סְדִיבַחַ אֶדְקַתָּרָת
פְּסַכְתְּרַבְּוֹתָא וַיִּתְמַזְרָקָתָא
בְּהַצְּטָרִיתָא נִתְמַחְתִּיתָא
כָּל מְנוֹזָה עֲבָד נְחַשָּׁא:
וַעֲבָד לְמִדְבָּחָא סְרָדָא
הַמּוֹרָקָת אַתִּיחְמַלְגָּת וַאַתִּיחְמַחְתָּת
עַשְׂה נְחַשֵּׁת: דְ וַיְעִשֵּׂה לְמִזְבֵּחַ מִכְּבָר מַעֲשָׂה רִבְשָׁת

שםות לח ויקהַל רצח 596

פָתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ס ט וַיִּعַשׂ אֱתָן הַחֲצֵר לְפָאַתָּה נִגְבָּתִימָה קָלָעַי הַחֲצֵר שְׁשׁ מִשְׂזָר מֵאָה בָּאָמָה: עַמּוֹד יְהָם עִשְׂרִים עִשְׂרִים וְאֶדְנִיְהָם עִשְׂרִים נְחַשֶּׁת וְוִי הַעַמּוֹדִים וְחַשְׁקִיְהָם בְּסֻף: י א וְלִפְאַת צָפוֹן מֵאָה בָּאָמָה עַמּוֹדִים עִשְׂרִים וְאֶדְנִיְהָם עִשְׂרִים נְחַשֶּׁת וְוִי הַעַמּוֹדִים וְחַשְׁקִיְהָם בְּסֻף: י ב וְלִפְאַת תִּזְיִים קָלָעַים הַמִּשְׁים בָּאָמָה עַמּוֹדִים עִשְׂרָה וְאֶדְנִיְהָם עִשְׂרָה וְוִי הַעַמּוֹדִים וְחַשְׁוּקִיְהָם

אבן עזרא

על כן קרא לפאות ים ירכים (ט) וקרא הקרובים אל הפתח בתמים (ט) כבתפות איש (ט) : ספיק. במראות הצובאות . חבית במקום ס"ט , כביח' וחנותר בכנור (ויקרא ח יב) (ט) וטעם הצובאות , החכחות שטו החפתה הנוכרים (ט) , או גשים באות תמיד יהחפלו אל מקום האهل ועוזבו כל תאות חועלם , על כן נתנו טראותן , כי אין עסוק הנשים , כי אם ליטות פניהן (ט) ואחר שהקלעים בין שתי הכתפות שלשים אמה (ט) נשאר ברוחב עשרים (ו) וזה אורך שער החצר , ובין הפסך (ו) ותנת רחבו שהוא קומתו חמש אמות , וזה שעם וקומה ברחוב . (ט' יט) (וט) :

דרם לרבי תיכון מה (ו) וכן מרגנס הונקלום במחוץ לכירוך מילוך בלבני . וכן מלינו ביצעה וגלאים (ו) וכיוול וכנו לו סוכלו טס . למדת סלה פיס נמכתן כל יכול מכם לסתה קר נחמתה וגוי (ט' יט וטז) טס קרווניים אל ספתם סתיהם פ' יט וטז : (ו) לסתה החרב , ממשיכ' למיטה פ' יט : גמורה זנקרה פניש : (ו) (טט) וגנתה פניש אל הפניש (ו) (טט) וגנתה פניש קרווניים אל הפניש :

וגהַל אוֹר

(ו) ממשיכ' ולירכתי המתקן ימה (למעלה לו כט) : סהוֹן גְּרָאֵךְ הַמְּלָאָט וְתַהְלָתוֹ כְּפָתָם רִיאַת : (ו) צִוְּנָת (ט) כמ"כ קלמיים חמת טטרה חמה אל בכחף וגוי ולכתחף כט : (ט) למתלה לו כט וגוֹן ולכתחף כט : (ט) טין חותם כט : (ט) כמ"כ כטנית וגוי (ט' יט וטז) טס קרווניים אל ספתם סתיהם פ' יט וטז : (ו) לסתה החרב , ממשיכ' למיטה פ' יט : גמורה זנקרה פניש : (ו) (טט) וגנתה פניש אל הפניש (ו) (טט) וגנתה פניש קרווניים אל הפניש :

סקוֹב וְרִשְׁיָה : ג) גִּתְהוּמָה הַפְּקוּדָה ס : ד) סִיל ח ס : ה) סָוִתָּה יְדָה : ו) (מְטָה פ' יט : ז) וְלַטְיָה זֶה יְסִיבָה כט : ח) יְצָעָה גְּנָבָה :

אונקלום

מישבון זמגנא : ס נעלם ית בְּרִתָּא לְרוּתָה עַבְרָדָה דְּרוֹמָא סְרָדִי דְּרִתָּא דְּבוֹזָן שְׂוִיר מְאָה בָּאָטָן : י עַמְּגִידִיְהָן עַטְרִין גְּחַשְׁאָ וְוִי עַמְּדִיא וְכָבּוֹשִׁיְהָן דְּכָסְףָה : י א וְלִרְוִית צְפָנָה מְאָה אָפָן עַמְּגִידִיְהָן עַסְרִין גְּחַשְׁאָ וְסְמִכְבִּיהָן עַסְרִין גְּחַשְׁאָ וְוִי עַמְּדִיא וְכָבּוֹשִׁיְהָן דְּכָסְףָה : י א וְלִרְוִת מְעַרְבָּא סְרָדִין מְטָשִׁין בָּאָטָן עַסְרָא וְוִי עַטְבִּיא וְכָבּוֹשִׁיְהָן :

רשוי

וכל חמת רוחה טלמה עס צעלם גמליח' ומצלמו בדבליס לומל גני נלה ממך ומתקן כך מכירות לבטליס לידי מהו ונקודות לאס ומפעכלות ויולדות טס ג) טנholm תחת כתפת טולרפליך ד) ווֹז גְּנָהָמָל גמלוחות כלוחות . ונעשה בכירול מס טכוֹן לzos בינו ליחסו נחשתו לכזקנות ממייס סבתוכו למי סקיינט לה צעלם וכטלה ה) ותרע לדר טן גמלוחות ממש טלי נחה מל כט ומחמת הטעפה טבעיס ככל וגוי ויעט זה וגוי י) וכיול וכנו לו סוכלו טס . למדת סלה פיס נמכתן כל יכול מכם לסתה קר דראם לרבי תיכון מה (ו) וכן מרגנס הונקלום במחוץ לכירוך מילוך בלבני . וכן מלינו ביצעה וגלאים (ו) וכיוול וכנו לו סוכלו טס . למדת סלה פיס נמכתן כל יכול מכם לסתה קר נחמתה וגוי (ט) כמ"כ כטנית וגוי ולכתחף כט : (ט) טין חותם כט : (ט) כמ"כ כטנית וגוי (ט' יט וטז) טס קרווניים אל ספתם סתיהם פ' יט וטז : (ו) לסתה החרב , ממשיכ' למיטה פ' יט : גמורה זנקרה פניש : (ו) (טט) וגנתה פניש אל הפניש (ו) (טט) וגנתה פניש קרווניים אל הפניש :

שמות לה ויקהָל

אונקלוס

דְּכַפֵּי: י' וְלֹרֶזֶת קְדוּמָא
מִדְיָנָחָא תְּמַשֵּׁין אֲפִין: י'
י' סְרָדִין תְּמַשׁ עַסְרִי
אֲפִין? לְעַבְרָא עַמְוֹדִיהוֹן
תְּלִתָּא וְסְמִכְיָהוֹן תְּלִתָּא:
טו' וְלְעַבְרָא תְּנִיתָא מִפְאָא
וּמִבְאָא תְּרֻעָה בְּרִתָּא סְרָדִין
תְּמַשׁ עַסְרִי אֲפִין
עַמְוֹדִיהוֹן תְּלִתָּא: ט' בְּלִי
סְרָדִין דְּרָתָא סְחוֹר:
סְחוֹר דְּבוֹז שְׂוִיר:
י' וְסְמִכְיָא לְעַמְוֹדָא
נְחַשָּׁא וּנוּ עַמְוֹדָא
וּבְבִּיאָשָׁהוֹן דְּכַפֵּי וְתְּפִי
לְיִשְׁהָוָן דְּכַפֵּי וְאֲנוֹן
מִכְבָּשָׁוֹן דְּכַפֵּי בְּלִי
עַמְוֹדִי דְּרָתָא: י' וּפְרָסָא
הַרְעָע דְּרָתָא עַוְבָּד
צִיר תְּבָלָא וְאַרְגּוֹנָא
צִיר וְהַוְרִי וּבְיוֹן שְׂוִיר
וּעַסְרִין אֲפִין אַרְכָּא
וּרוֹמָא בְּפּוֹרְנָא תְּמַשׁ
אֲפִין לְקָבֵל סְרָדִין
דְּרָתָא: ט' וּעַמְוֹדִיהוֹן
אַרְבָּעָא נְסִמְכִיהוֹן
אַרְבָּעָא נְחַשָּׁא וּנוּהָוָן
דְּכַפֵּי וְתְּפִי לְיִשְׁהָוָן
וּבְבִּיאָשָׁהוֹן דְּכַפֵּי: י' וּכְלִי
סְפִיא לְמִשְׁבָּנָא גַּלְדָּרָתָא
סְחוֹר סְחוֹר נְחַשָּׁא:

ס ס ס

לבדן: (יח) לעמת קלעי החצר. כמלת קלשי כחאל ט): חסלת פ' ויקהָל

קכ"ג. סנוּלָא סִימָן. ומפעליין ויעט חילוס גמלילס ה' סִימָן ז':

רשוי

בְּסִף: י' וְלַפְאָתָ כְּרָמָה מִזְרָחָה
חַמְשִׁים אַפִּהָה: י' קְלָעִים חַמְשִׁי
עַשְׁרָה אַפִּהָה אֶלְהָבְתָּרָה עַמְוֹדִיהָם
שְׁלִישָׁה וְאַדְנִיהָם שְׁלִישָׁה:
טוֹלְבָתָה הַשְׁנִית מִזְהָוָמִזְה לְשָׁעָר
הַחַצֵּר קְלָעִים חַמְשִׁי עַשְׁרָה אַפִּהָה
עַמְדִיהָם שְׁלִישָׁה וְאַדְנִיהָם שְׁלִישָׁה:
טו' בָּלְ-קְלָעִי הַחַצֵּר סְבִיב שְׁשָׁה
מִשּׁוֹר: י' וְהַאֲדָנִים לְעַמְדִים נְחַשָּׁת
וְיַהֲעַמְוֹדִים וְחַשְׁוִיכִיהָם בְּסִף וְצִפְויִ
רְאֵשִׁיהָם בְּסִף וְהָם מְחַשְּׁקִים בְּסִף
בְּלִי עַמְלִי הַחַצֵּר: מפטיר י' וּמְסִךְ
שָׁעָר הַחַצֵּר מְעִשָּׂה רְקָם תְּכִלָּת
וְאַגְמָנִין וְתוֹלְעָת שְׁנִי וְשְׁשָׁ מִשּׁוֹר
וְעַשְׂרִים אַפִּהָה אַרְהָה וְקוֹמָה בְּרַחַב
חַמְשִׁש אַפִּות לְעַמְתָּ קְלָעִי הַחַצֵּר:
יט' וּעַמְדִיהָם אַרְבָּעָה וְאַדְנִיהָם
אַרְבָּעָה נְחַשָּׁת וְיַהֲנִים בְּסִף וְצִפְויִ
רְאֵשִׁיהָם וְחַשְׁקִים בְּסִף: י' וּבְלִי
הַיִּתְדֹּת לְמִשְׁבָּנָן וְלַחַצֵּר סְבִיב
נְחַשָּׁת: סְסָס

סקוֹב רְשִׁי: ט) נְרִיְתָה דְמַסְתָּה פִּס וּפִי בְּהֵנוֹ לְעוֹת מִמְּלֵיכָה גַּנְדָּה, קָנוֹג ז' כָּמָלה יְתִין לְסִינוֹ נְוָהָה כְּפָתָם:
אלת

שםות לח פקודי רצט 597

**כִּי מִשְׁהָ עֲבֹדָת הַלְוִימָדִים בַּיָּד אֶתְמָר
בְּנֵי אַהֲרֹן הַפְּהָזָן: נְבָזֵבְלָאַל בְּנֵי
אָרוֹן בְּנֵי-חֹזֶר לְמִטְהָ יְהוּדָה עָשָׂה
אֶת בְּלָאַשְׁר-צָוָה יְהוָה אֶת-**

אבן עוזרא

תגהעוזאברהטן (א) לשמה יהודה,
בהגיעהך לראש אלה פקודי
כא אלה פקודי. המשם פקודי הכלים (ג)
בי מלת משכנן כוללת הכל (ג),
ופירוש לטה נקרא משכנן, בעבור הארון שם
לוחות העזרות (ד), והנה אחו דרכ קצראה (ג) : וטעם
יווהו האמת בעבור סכתב אלחים (ו) : וטעם
עובדת הלויים. שהם נושאים את חטשנן ואת
עובדת הלויים. שמה נושאים את חטשנן ואת
כל כליו שהוא פפקוד עליהם איתמר (ו) כי
הנרשוניים והטרויים חלויים על יד איתמר שהיה
פקוד בשמות כל משאמ (ח) : (פייה'ק). אלה
פקודי. טעמו אליה פקורי כל המשכן (ט) : עבודה
הלויים. חטיא : ביד איתמר. שהוא טמונה עי
רובכבי הקדש (ו), והנאון אמד כי זה רפובלישרי דור (ו)
א'כתה טעם איבער: משכן העזרות. חס הלוחות (יכ) :
כב ובצלאל. הוציא הבתוב כי בצלאל
ואהליאב שהם הראשונים עשו כל מעשיהם

אשר צוות ה' את משה. האל נועז חוכמו
משם חיין כתיב כלהן חלון כל חסך לו כי
הככימכח דעטו למש כן' למש כתימי (ד) כה
וחח'כ משכן (ה' גענין לווי לסתנדכ קהילר דפלשת
גרומחה ממחלקה הכלים שלחן מנוכח יריעות והמ'כ ליוו פקליסיט. ולויו משם לכינוי
עה' ריש ויקאל מחלקה ממשכן ואלהלו וחח'כ הכלים מה מיידי לעיין ליוו לפועל חיך
אור יהל

(ה) בנוי להבראס, בס כה' זיל: (ב) וכיהלו
חמר, האל פקודי כל המשכן: (ג) אף
כלי המשכן: (ד) ט'יך פירם ממשן העזרות, וקרלה
המשכן מיצן העזרות, כי נו כי הדרון העזרות,
והויה הנכבד טנהלקי המשכן, וכו' משכן לנוות
בגדות, צווכניין דו: (ט) כי רלווי לומר משכן
לஹות קעדות: (ט) טהרותה רס כמו עדות כי
וניעיכם טהס מכתב הלאיס, וכיהלו כי המשכן לו יב
קקדס

מקורי ובאורי רשי': א) קלומר טהרות געלס ופלט חונס, חנומונג ב כ טמול'ס, מיג ב ילקוט תיז'ז:
ב) תנומונג ה טס חנומונג ב בז גמול' פאי'ז ד ילקוט בס: (ג) כה' ד: (ד) פין גנטה'ס טהניין
מצעי כי טנידו פטוטה הו, אה'ס לאו מטה להן כתיב כלהן חלון גאנז לאז ד', חפילו דכריס גיגן צמץ מרנו ספכיזס
דעטו גאנז גאנז לאפס נסמי' וסוח מיטזטמאן דפאה פ'ג וטנטה סגדטס זוכף עליו מימליך דרי' יוינען (גנטה'ס נס ה'
הלו' נמוקס זאנס מטה גאנז גאנז לאז ד' מטה גאנז לאז ד'

אונקלום

ב' אלין מנני טשפנא
משבנא דסחדויה
די אהטני על מיטרא
דטשא פלטן ליאוי בידא
הארטער בר אהרן
כהנא: נב ובלאל בר
אורי בר חור לשבטא
דיהודיה עבד ית כל די
פקיד יי' ית משחה:

ריש'

(כח) אלה פקידי. בפלשת זו נמנעו כל מסקל
נדצת המשכן לכהן ולזבח
ולנחתת זוננו כל כליו ולכל עבדתו:
המשכן משכנן. סי פטמים רמזו למקדש
סנתמאנן צאנז חולצנין על עונותיכן טל
יסלהן א): משכנן העדה. עדות ליטלהן
סוייל לכס סקצ'ס על מעשה בטן אל סהלי
טאלה טכינטו ציינס (ב): עבודה הלויים.
פקודי המשכן וכלי סי עבדה כמסולס
ללויס צמדבר לטהט ולטלילד ולסקיס זיס
הייס למשחו כמושקד עליו כמו גאנז מלר בפלשת
נכט (ג): ביד איתמר. כו' כי פקיד עלייס
למסול ללכ' צית הא בטודס סעליזו:
(ככ) ובצלאל בן אורי וגוו' עשה את כל
אשר צוות ה' את משה. האל נועז חוכמו
משם חיין כתיב כלהן חלון כל חסך לו כי
הככימכח דעטו למש כן' למש כתימי (ד) כה
וחח'כ משכן (ה' גענין לווי לסתנדכ קהילר דפלשת
גרומחה ממחלקה הכלים שלחן מנוכח יריעות והמ'כ ליוו פקליסיט. ולויו משם לכינוי
עה' ריש ויקאל מחלקה ממשכן ואלהלו וחח'כ הכלים מה מיידי לעיין ליוו לפועל חיך
אור יהל

(ה) בנוי להבראס, בס כה' זיל: (ב) וכיהלו
חמר, האל פקודי כל המשכן: (ג) אף
כלי המשכן: (ד) ט'יך פירם ממשן העזרות, וקרלה
המשכן מיצן העזרות, כי נו כי הדרון העזרות,
והויה הנכבד טנהלקי המשכן, וכו' משכן לנוות
בגדות, צווכניין דו: (ט) כי רלווי לומר משכן
לஹות קעדות: (ט) טהרותה רס כמו עדות כי
וניעיכם טהס מכתב הלאיס, וכיהלו כי המשכן לו יב
קקדס

מקורי ובאורי רשי': א) קלומר טהרות געלס ופלט חונס, חנומונג ב כ טמול'ס, מיג ב ילקוט תיז'ז:
ב) תנומונג ה טס חנומונג ב בז גמול' פאי'ז ד ילקוט בס: (ג) כה' ד: (ד) פין גנטה'ס טהניין
מצעי כי טנידו פטוטה הו, אה'ס לאו מטה להן כתיב כלהן חלון גאנז לאז ד', חפילו דכריס גיגן צמץ מרנו ספכיזס
דעטו גאנז גאנז לאפס נסמי' וסוח מיטזטמאן דפאה פ'ג וטנטה סגדטס זוכף עליו מימליך דרי' יוינען (גנטה'ס נס ה'
הלו' נמוקס זאנס מטה גאנז גאנז לאז ד' מטה גאנז לאז ד'

אונקלום

כִּי וְעַתָּה אֲהַלֵּא בְּרַ
אֲחִיסָמָךְ לֹשֶׁבֶת אֶת־
נֶגֶר וְאַמְנוֹ נִצְרָב תְּחִילָה
וּבְאַרְגּוֹנָא וּבְצָבָע הַזָּוּרִי
וּבְבוֹצָא : כִּי בְּלִי דְּהַקָּא
הִיתְעַבֵּר לְעַבְדָּא בְּכָל
עֲבִידָת קְדֻשָּׂא וְהַזָּה
דְּהַב אַרְטִיחָא עַסְרִין
וְתִשְׁעָה בְּפְרִין וְשָׁבָע
מְאָה וְתִשְׁעָה סְלִעִין

שמות לח פקודי

משה : כִּי וְעַתָּה אֲהַלֵּא בְּרַ
אֲחִיסָמָךְ לֹמְפָה־הַזָּה תְּרַשֵּׁשׁ וְחַשְׁבָּ
וְרַקְם בְּתִכְלֵת וּבְאַרְגּוֹמָן וּבְתּוֹלְעָת
הַשְׁנִי וּבְשִׁשָּׁה : סְמִינָה בְּלִי־הַזָּה
הַעֲשֵׂי לְמַלְאָכָה בְּכָל מְלָאָכָת
הַקְּדָשׁ וְיִהְיוּ זָהָב הַתְּנוּפָה תִּשְׁעָ
וְעִשְׂרִים בְּפֶרֶר וְשָׁבָע מְאוֹת
וְשֶׁלְשִׁים שְׁקָל בְּשֶׁקָּל הַקְּדָשׁ :

ראשי

יפועל כמדל. ותמונה בפלשת כי מטה לה
קלחת נקס בלאן וגוי, כווכר מתחלה חת
חכל מועד ולח'יכ' הכלים חכל לעניין למתקדב
לכון מה קיינו לירכין מה לי מה סמתקדב
מחל ועניין בתוספות פלק פלווה (ה) ולח'יכ'
מכאן סמלועה לוה לבלאן הסך כפין.
ויל' כיוון דכתיב בפלשת ויקאל ויקלח מטה
חכל לבלאן והל הלאן וגוי, וככל מה שדיבר
עמסס וכלי קלח מדכתי כלה הצל לוה כי
חת מטה חזין דקי' מלאה לאס נסיפן.
ודוק סיטוב). האל לו לבלאן מכונ בטולס
לפזות מחלה בית ולח'יכ' כך מטיס כלים
במכוו הマル לו כך שמטעתי (ט) מפי סקבי' הマル
מטס לבן הלאן סי' כודחי כך לוה לי
סקבי' וכון פזה סמאנן מחלה ולח'יכ' כך
מנס (ט) וכמנס (ט) כי סלעים סל קלס צלעם הולמים לפיקד מנא

יהל אור

הקלטים, טיה נקילה הנית כלו מטה כתאות :
(יג) וכן פ' ר' ר' ו' : (יד) הכתוב פרט כמוות
סגולית, וממנו ניד הליינז, מהלון וככפולות וכמנוגס
וטהלון ומונת כופג, וכונס נפנול דרג יודע כל כל
כמו זכוכ' יט, לה ספל נתנו מטה לאס גמץ' זכוכ' :
הקלר צויל יותר : (טו) זכוכ' לה נוכל לאמר כמה וכוב נכם כך
וכך : (ויח) כמס' למלחה כה יז : (ויא) מס הילון : (כ) מהתים וחלי הרכיה, ולח'יה רחנה (טס) וטביה
טבם (יומת ה ח) : (כל) כמס' למלחה נ טז : (ככ) צענור ביזוט וכירון לבני יטראן, וכון נמסקל ירוש לכל כל :
(כג) כי נספי' חיון לכר : (כד) ליל נמה הוכיל מסקל טווכ, פ' סלק מסקל הוכיל, ולל הוכיל מה
טבז

מקובל רשי' : ה) נרכות נס' ה, טום, ד'ס, נ' : ו) סגי' מתן גיט כר' דצפת וויל' גלען טה'ס, זטה'ן גלאן,
וכי כר' דצפת וויל' פ' זט'ם מיל' נגמלו
(תנרכס) : ז) כן כוכיהם רוז'ן (תנרכס ס'ה) מאי' ח'ז' זט' יג' (ח) אל קדר' : ז) אל טל' ז

אבן עזרא

כהונן (ו) : כר' כל הזהב. אמר חנואן למתה הזכיר
טה עשו בכף, ולא הזכיר מה עשו בוחב
התנופה (ויל), והוא השיב, הנה הזכיר כי הטנורה
הייתה כבר זהב, נס' בכיה הפטורת (טוו) וזהב
הארון וטובה הקטרת (טוו), ואין זה נבון, כי
טנורה כליה הייתה זהב, ולא בן הארץ, רק
ציפוי זהב הוא מבית ומוחץ, ובן טובה הקטרת,
והשלוחן ותבדים והקרשים, והבריחים מצויטים
זהב הם כולם (ויל), והכפרות הייתה זהב כולה (ויל)
ובמי מה שקבלנו טאבוטינו כבר אחד הייתה (ויל)
בי ארוכה רב ורחבבה רב (ט), ולפי דעתינו שהזכיר
מה עשו בכף שהוא כף הבפורים (טל), ודאגה
הזכיר כי על כף החיוב היה עופד הפטשן
שהוא הכול לכל הכלים, וזה זכרון לבני
ישראל (טל), וכי יכול לשער כטה זהב ציפוי כל
כל הפטשן (טל) (א) אסיהיק. ויאמר חנואן לטח
יא חוכיר טשקל הוחב (טל) ושביב כי הפטש נתן לטח

קרני אור

[א] וכן כתוב סלמי' זיל, ולא ספל נפליטס מה נטה
נוסף, כי סולג טאו ניד ליתמל לפס' סקליטס
וסקליטס, וממנו ניד הליינז, מהלון וככפולות וכמנוגס
וטהלון ומונת כופג, וכונס נפנול דרג יודע כל כל
כמו זכוכ' יט, לה ספל נתנו מטה לאס גמץ' זכוכ' :
הקלר צויל יותר : (טו) זכוכ' לה נוכל לאמר כמה וכוב נכם כך
וכך : (ויח) כמס' למלחה כה יז : (ויא) מס הילון : (כ) מהתים וחלי הרכיה, ולח'יה רחנה (טס) וטביה
טבם (יומת ה ח) : (כל) כמס' למלחה נ טז : (ככ) צענור ביזוט וכירון לבני יטראן, וכון נמסקל ירוש לכל כל :
(כג) כי נספי' חיון לכר : (כד) ליל נמה הוכיל מסקל טווכ, פ' סלק מסקל הוכיל, ולל הוכיל מה
טבז

שמות לה פקודי

ש 599

**בְּכָר וְאֶלְף וְשָׁבֵעַ מֵאוֹת וְחִמְשָׁה
וְשָׁבָעִים שֶׁקְלָבְשָׁל בְּשֶׁקְלָבְשָׁל הַקָּדְשָׁה
בְּשֶׁקְלָבְשָׁל לְגַלְגַּלְתָּה מְחִצְיָת הַשֶּׁקְלָבְשָׁל
הַפְּקָדִים מִבֵּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעָלָה
לְשִׁשְׁ-מֵאוֹת אֶלְף וְשָׁלֵשׁ אֶלְפִּים**

אבן עזרא

שרש שהמנורה עט כליה בכור (כח), והנה יהיה לכל קרש חזי בכור (כו) וחתנוורה בכור, והארון והכפורת בכור, והשלוחן וטוכת הוהב בכור, ושני ככרות לארכבה עטורי הסדרה (כו) וישאר השקלים לשאר הכלים (כח), ואלה רבבי הכל, כי טה טעם לקרש שהוא מצופה מעבר אחד לפנורה הטהורה (כט), ואיך יספיק חזי בכור, ופעט יותר לציפוי חטה עשרה ברוחיות, ושתי טבעות, וכן גור הקדר, וכן שרשות, ושתי טבעות, וציצ גור הקדר, ופעטוני זהב, זכוכית המשכן, גט ווי עטורי הפסיק, וזהב במעשה האפוד והחשן ובשבועים (לו): כה וכסף. הנה ידענו טוה המספר בי הכהר נ אלפים שקלים, והעד וכסף פקודי העדה (לו): (פיהיק). וכסף פקודי העדה. הנה נפקדו כל ישראל בשנה הראושונה (לו), ובעבור שאמר כתוב בעית היה באחד ד' את שבת הלוי (דברי י' ח) לא נתנו הלויים כופר נפשם, כי נתונם הם החשם, והעד לכל העוכר עז הפקדים (פ' כו) שפטטו כל יוצא צבא (לו) (ב) והתימה שהיה ספerror בשנה השנית כמו בשנה הראושונה (לו) גם הוא נכוון, כי הנה אחר תשע ושלשים שנה, אין בין שני המספרים רק אלף ושמונה מאות ועשרים (לו) והעד וכסף פקודי העדה (לו): והזניד הכסף שהוא חיוב (לו), ובעבור היוטו לוכרון (לט) הלא תראה כי המשכן על האדנים שנעשה מפניו יעד (מו): בו בקע. חזי שקל, ופטטו כאשר יבוקע השקל הנה חזיו: לכל העובר. שעברו עליו עשרים

קרני אור

[ב] ודף גרכין ז"ל, במנין הכרזון גמנס צבע לו פאקן כי עדין לו נטהול ולג' יהי מבעל הטע, וכמנין צי' נהא (כו) ולמי' קרטיס, גרי כ"ד בכור: (כו) גרי בט ככר: (כח) פ"י הנטע מהות וצלcis טקל הנטהרים מן הצלcis שיש מספיק לטאל הצלcis: (כט) סהיתה כולה זהב: (לו) זה הצלcis מטסק סכעה מהות וצלcis טקל: (לו) עיין רפ"ז פ' כו מהטנון וכ"ה בפי' הרטזים: (לו) מהר מיטה הטען, ווס קיש לחר יוככ"פ: (לו) וזה המספר ספיק מהומת הפקדים (גמר' ה מו) סי' חמוץ מטסק לו טלה גמינה טמהס, ודעת חמ' וטל סנס פס כתרומת הגדלים לו גמינה צבע לו: (לו) כמו במנין הרכזון: (לו) כי במספר הרכזון והצני סי' ט ט מהות אלף וצלcis אלף וחמשים, וחמ"כ במנין הסהרון כעת הלוקת הגרן סי' מספר ט ט מהות אלף, ומילך צבע מהות וצלcis (גמר' כו נח) וכי הגדל בין סי' המספרים אלף צמונה מהות ועשרה פחות ממנין הרכזון: (לו) עיין מהות לו: (לו) עיין מהות כב: (לו) עיין מהות כב: (מו) חמ"כ גמנס צבע

מקורי וברורי רשי: יא) לבון פירוטה הו. כלמי צלע כלום נכסה היה מגן פירותם לי' שקלים (גוכז): יב) נז' בנכוף מצעקן: יג) גמל' ה מו:

אונקלום

בסלע קודשא: נה וכפף
מניגי בניתה מאה
כברין ואלה ושבע מאה
ושבעין וחמשה טליין
בסלע קודשא: טתקלה
לנילטה פלגנות טליין
בסלע קודשא לטל
ה עבר על מניניא מבר
עסריין שניין ולעלא לשית
מאה ותלתא אלף
וחמש מאה וחמשון:

רישי

כפלוטרוט יא) כל כקליס ספחוטין גמיניס
מן' הלאט טליין מניטין לככל: (כו) בקע.
כו' טס מטקל טל מחלת טקל ב'': לשש
מאה אלף וגנו'. כך סי' ישחל וכך עלה
מנינס חחל טkokס המטנן כספל גמלבל' יג)
וחול עטה גולדת המטנן כר' סי' ומינן חלחי
כקליס טל טס מהות אלף טלה מהות ככל כל
חמד טל טלה חלפי' טקליס צילד טס מהות אלף
חלאין טליין גן' מהות אלף טלייס קרי מהות
ככל וטלקת הלאט טלייס וממש מהות וממץ חלאין
ועלין אלף וטכט מהות וטמץ וטכט טקליס:

ידל אור

עטו נכס, עיין מהות יד: (כח) למילה כה לט:
(כו) ולמי' קרטיס, גרי כ"ד בכור: (כו) גרי בט
ככר: (כח) פ"י הנטע מהות וצלcis טקל הנטהרים
מן הצלcis שיש מספיק לטאל הצלcis: (כט) סהיתה
כולה זהב: (לו) זה הצלcis מטסק סכעה מהות
הצלcis טקל: (לו) עיין רפ"ז פ' כו מהטנון וכ"ה
בפי' הרטזים: (לו) מהר מיטה הטען, ווס קיש
לחר יוככ"פ: (לו) וזה המספר ספיק מהומת הפקדים
(גמר' ה מו) סי' חמוץ מטסק לו טלה גמינה טמהס,

והצני סי' ט ט מהות אלף וצלcis אלף וחמשים, וחמ"כ במנין הסהרון כעת הלוקת הגרן סי' מספר ט ט מהות אלף, ומילך צבע מהות וצלcis (גמר' כו נח) וכי הגדל בין סי' המספרים אלף צמונה מהות ועשרה פחות ממנין הרכזון: (לו) עיין מהות לו: (לו) עיין מהות כב: (לו) עיין מהות כב: (מו) חמ"כ גמנס צבע

אונקלום

שמות לח לט פקודי

600

טו ויהה מאה בברין דכפת לאטבא ית סמכי קידשא וית סמכי דפרבפא מאה סמבי למאה בברין בבריא לסמבא : ית וית אלפא ישבע מאה ושבעין וחמשה עבד נוין לערמיה וחתפאי רישיהון ובבש ית הון : יט ונחשה דארטמא שבעין בברין ותרין אלף וארבעה מאה טלען : ל עבד בה ית סמבי תרע משפטן זמנא וית מדבח דנחשא די לה סדרא דנחשא די לה : וית כל מגי מדבח : לא וית סמבי דדרתא סטור סטור וית סמבי תרע ברטא וית כל סבי משבנה וית כל סבי ברטא סטור סטור : ימן תביה וארגונא *

ונחמש מאות וחמשים : נז וייחי מאת בכר הפסף לזכרת את אָדָנִי הקדש ואת אָדָנִי הפלכת מאה אָדָנִים למאת הכבר בכר לאָדָן : נח ואות-ידה אלף ישבע המאות וחמשה ושבעים עשה נוים לעמודים וצפה ראשיהם וחשך אתם : בט ונחשת התנופה שבעים כבר ואלפים וארבע-מאות שקלים : ל ויעש בה את אָדָנִי פתח אָהָל מועד ואת מזבח הנחשת ואת מבקר הנחשת אשר-לו ואת בל פלי המזבח : לא ואת אָדָנִי החצר סביב ואת אָדָנִי שער החצר ואת בל-יתרת המשכן ואת-בל-יתרת החצר סביב : לט א' ומינ-התכלת

ריש'

כתרנומו לתוכו : את אדי שנה שליטות, וכבר הזכרתי טעם זה (מל) : (כו) לצתת . כתרנומו לתוכו : את אדי סידיק, בקע, חזישקי, וסגמו שקל נבע בחזי (מל) : נז לצתת טבולי היוד כטו לרדת (מן) : כה ואת . שלא השלים בכיר (מל) : בט ונחשת . נס הזביר בפי הנחשת (מן) :

טכולן כתיב ולפה רחים ומחוקיק כטפ : (ה) ומן התבלת והארנתן ונו . סע לה כלמל כלמן ומכלן חני הווער טהין גנדי טלהן כטוגה טהיר וכטן : נס הילן גנדי טלהן כטוגה טהיר וכטן :

ידל אור

(לט נח כו) : (מל) נמיין ניג, נמה דוקה הגויר הכלים אנטז מכספ, ויחמר כחוב 'ונחמת' בגין עזריס : (מל) וינקלטן נפי טננקע מהמקל : התנופה" צויז מה טגעסה נס מנחמת התנופה, (מן) ודרשו ילק, כמו לרדי טסלאו ירד, וחדריס כי מס נטעה הילניות סהמאנן שמול פלייס, יוזל הארכ : (מל) כי הכהן הוו סלחת היליס, ומכו נפרעות מה טלהן הכלים לנכבר : (מן) למעלה

אבן עזרא

שנה שליטות, וכבר הזכרתי טעם זה (מל) : (כו) לצתת . סל קלטי סמאנן כס מ"ח קלטים הקדש . סל קלטי סמאנן כס מ"ח קלטים וכן לצתת טבולי היוד כטו לרדת (מן) : כה ואת . שלא השלים בכיר (מל) : בט ונחשת . נס הזביר בפי הנחשת (מן) :

אונקלום

וְצִבְעָה וְחֹרֵי עַבְדוֹ לְבוּשֵׁי
שֶׁמְזָשָׁא לְשֶׁמְזָשָׁא
בְּקֹדְשָׁא וְעַבְדוֹ יְתִ
לְבִוִּישִׁקְדְּשָׁא דִי לְאַהֲרֹן
כֹּמָא דִי פָּקִיד יְיָ יְתִ
מְשָׁה: בְּ וְעַבְדֵּי יְתִ
אֲפֹדָא דְהַבָּא תְּכָלָא
וְאַרְגְּנָא צְבָע וְחֹרֵי
וּבְזִים שְׂוִיר: יְיָ וְרִידָא
יְתִ טְפִי דְהַבָּא וְקַצְיָה
חַטְמָין לְמַעַבֵּד בְּנָנוּ
תְּכָלָא וְבְנָנוּ אַרְגְּנָא
וְבְנָנוּ צְבָע וְחֹרֵי וְבְנָנוּ
בְּזִים עֹזֶב אָמָן:
דִּ כְּתָפָן עַבְדוֹ לְהָ
מְלַפְּפָן עַל תְּרִין סְטוּרוֹתִי

רשוי

קס גדים טמכcis נקס כל טקסט נאטה סלוק מסעות קלאס טיס נקס קקס א):
(ג) וירקעו. כמו לרוקע האלץ ב) כתרגומו ולידיוטסין סי' מלידין מן טהוב מקטכדרלט צלט"ז טסין דקוט. כלן כו"ל מלמדך כיילך סי' טוין למ' טובע עס החולטין ג) מלידיס טסין דקון וקולין מכאן פטילים ליהולך בטס לטקומות לויטן פטילים מפלודיס עס כל מין ומין נחנן וחופוד סנהמל נגן זכ' חוט לחדר טל זכ' עס קסס חוטין טל חכלת וכן טס כל מין ומין טכל סמיינן חוטן כפול טסה וואזב חוטן קבייע עס כל חד וחד: חותם עם חבדרים (ט), כי רקי' הווב, וחטעם בטו ארכעם (ש"ב כב סג) וקצצו טמנו פטילים ט) :

יהל אוד

(ט) במדבר ד': (ט) טס 7. 1.: (ג) וכן, ועל למוניה גנד ומולטה, ועל מוניה הווב גנד פ' סס: (ט) סס פ' חכלת ומוכסה, ועל מוניה הוללה גנד הרגמן ומוכסה: ס: (ט) סס פ' פ' י. יה: (ט) סס פ' ג: (ט) וליין יקוו הולו לנטמו גתון כתכלת: (ט) וכן, וכנה פל כהלוון פרוכת למיסך וננד כתכלת פ' רס"י זיל כלן כו"ל מלמדך קלייך סי' טוין חת ומוכסה עור מהט, ועל נאלמן סי' גנדיס והמכסה, סוכב עס כהווטיס: (י) עניינו לדוד וטעריה: (ו) וטער מהט מקוב רשי: א) פין רפי' נעל נג': ב) חס' קלו ו: ג) פין רפי' נעל כה'

אונקלום

שמות לט פקודי

602

וַתְּלַפֵּף : הַוְדָמִין תִּקְוֹנֶה
 בְּעַלְוָהִי מִנֶּה הָא
 בַּעֲבֹדָהִי בְּהַבָּא תְּכָלָא
 וְאַרְגְּנוֹנָא וְצַבָּע זְהֻרִי
 וּבְזַן שְׂוִיר כְּמָא דִי פְּקִיד
 יְיָ יְתָ מְשָׁה : יְ וְעַבְדוּ
 יְתָ אֲבָנִי בּוֹרָלָא מְשַׁקְעָן
 מְרַפְּצָן דְּדָרְבָּגְּלִיפָּן כְּתָבָר
 מְפַרְשָׁן עַל שְׁמַהַן בְּגִי
 יִשְׂרָאֵל : יְ וְשָׁי יְרָהָן
 עַל בְּתָךְ אֲפּוֹדָא אֲבָנִי
 הוּכְרָנָא לְבָנִי יִשְׂרָאֵל
 כְּמָא דִי פְּקִיד יְיָ יְתָ
 מְשָׁה : הַוְעַבְדָּה יְתָ
 חַיְשָׁנָא עַזְבָּד אַפְּטִין
 בַּעֲבֹדִי אֲפּוֹדָא דְּהַבָּא
 תְּכָלָא וְאַרְגְּנוֹנָא וְצַבָּע
 זְהֻרִי זְבוּז שְׂזִיר :
 טְמַרְבָּע תְּוָה עִפְּעַבְדוּ
 יְתָ חַיְשָׁנָא זְרָתָא אֲרָבָה
 זְרָתָא פְּתִיה עִפְּרָה :
 זְאַשְׁלִימָיו בָּה אֲרָבָה
 סְדָרִי אֲבָן טְבָא סְדָרָא
 קְדָמָה סְמָקָן יְרָקָן
 יְרָקָן סְדָרָא חָרָד :
 יְיָ וְסְדָרָא תְּנִינָא
 אַזְמָלְגָדִין שְׁבָזִין
 וְסְבָהְלוֹם : יְיָ וְסְדָרָא
 תְּלִיחָתָה קְנֵבָרִי טְרָקִיא
 וְעַזְנָעָלָא : יְיָ וְסְדָרָא
 לְבִיעָה בְּרוּם יְטָא
 בּוֹרָלָא וְפְנַתְרִי מְשַׁקְעָן
 מְרַפְּצָן דְּדָרְבָּרָבָר
 בְּאַשְׁלָמָוֹתָן : יְיָ וְאֲבָנָא
 עַל שְׁמַהַת בְּגִי יִשְׂרָאֵל
 אֲגִינָן פְּרָטִי עַסְרִי עַל

ה וְחַשְׁבָּב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עַלְיוֹ מִמְּנוֹ
 הוּא כְּמַעַשְׂהוֹ זְהַב תְּכָלָת וְאַרְגְּמָן
 וְתְּוֹלְעָת שְׁנִי וְשִׁשִּׁי מְשִׁזּוֹר כְּאֲשֶׁר
 צֹהָה יְהֹוָה אֶתְמִשָּׁה : סְיָ וְיִעָשֶׂה
 אֶתְאָבְנִיהָשָׁהָם מִסְבָּתָמִישָׁבָצָת
 זְהַב מִפְתָּחָת פְּתָוּתִי חֹתָם עַל
 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : יְ וְיִשְׁמַשׁ אֶתְכָם
 עַל בְּתַפְתָּהָה אֲפָדָא בְּנֵי יְבָרּוֹן לְבָנִי
 יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צֹהָה יְהֹוָה אֶתְכָה
 מְשָׁה : פְּחִי וְיִעָשֶׂה אֶתְהַחְשִׁין מַעַשָּׂה
 חַשְׁבָּב כְּמַעַשָּׂה אֲפָדָא זְהַב תְּכָלָת
 וְאַרְגְּמָן וְתְּוֹלְעָת שְׁנִי וְשִׁשִּׁי מְשִׁזּוֹר :
 טְרָבּוּעַ הַיְהָה בְּפָנוֹל עִשּׂוֹ אֶתְהַחְשִׁין
 זְרָתָ אֲרָבּוֹ וְזְרָתָ רְחָבּוֹ בְּפָנוֹל :
 וְיִמְלָא־יְרָבּוֹ אֲרָבָה טְוֹרִי אֲבָנָטוֹר
 אֲדָם פְּטָה וּבְרָכָת הַטּוֹר הַאֲחָת :
 יְ וְהַטּוֹר הַשְּׁנִי נְפָה סְפִיר וְיִהְלָמָם :
 יְבָ וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לְשָׁם שְׁבָוֹ
 וְאַחֲלָמָה : יְ וְהַטּוֹר הַרְבִּיבִי עִי תְּרַשְׁישָׁ
 שָׁהָם וְיִשְׁפָה מִסְבָּתָמִישָׁבָצָת
 זְהַב בְּמִקְאָתָם : יְ וְהַאֲבָנִים עַל
 שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַגָּה שְׁתִּים

הַל אָוֶר

אֲבָן עֹזָרָא

וְטַעַם וְיִعָשֶׂה אֶת אֲבָנִי הַשׂוֹהָם . כְּדָךְ הַותָּחָן כִּימָל :
 תְּקִין יְטָן , כְּטוֹ וְסְהָר לְעַשְׂתָה אֶתְכָה נְבָרָא יְהָ לְתָחָנִי הַכָּסָס ,
 מְלָא פְּנִים וְיִעָשֶׂה תְּקִין יְהָ לְתָחָנִי הַכָּסָס :

שמות לט פקודי שב 603

עשרה על-שְׁמָתָם פָּתֹחַ חֲתָם
 איש על-שְׁמוֹ לְשָׁנִים עֵשֶׂר שְׁבָט :
 טו וַיַּעֲשֵׂו עַל-הַחַטָּאת שְׁרֵשֶׁת גְּבָרָת
 מְעֻשָּׂה עֲבָת זָהָב טְהוֹר : טו וַיַּעֲשֵׂו
 שְׁתִּי מִשְׁבָּצָת זָהָב וַיַּעֲשֵׂו טְבָעָת
 זָהָב וַיִּתְנַזֵּן אֶת-שְׁתִּי הַטְּבָעָת עַל-
 שני קָצֹות הַחַשְׁזָן : י וַיִּתְנַזֵּן שְׁתִּי
 הַעֲבָתָת הַזָּהָב עַל-שְׁתִּי הַטְּבָעָת
 עַל-קָצֹות הַחַשְׁזָן : י' וַיִּתְנַזֵּן שְׁתִּי
 קָצֹות שְׁתִּי הַעֲבָתָת נִתְנַזֵּן עַל-
 שְׁתִּי הַמִּשְׁבָּצָת וַיִּתְגַּם עַל-כְּתָפָת
 הַאֲפָר אֶל-מָול פָּנָיו יט וַיַּעֲשֵׂו שְׁתִּי
 טְבָעָת זָהָב וַיִּשְׁיָמֹן עַל-שני קָצֹות
 הַחַשְׁזָן עַל-שְׁפָתָיו אֲשֶׁר אֶל-עַבְרָה
 הַאֲפָר בִּירְתָּה : כ וַיַּעֲשֵׂו שְׁתִּי טְבָעָת
 זָהָב וַיִּתְגַּם עַל-שְׁתִּי בְּתָפָת הַאֲפָר
 מִלְּמֹתָה מָמוֹל פָּנָיו לְעַמֶּת
 מִחְבָּרָתוֹ מִמּוּל לְחַשֵּׁב הַאֲפָר :
 נא וַיַּרְכֵּס אֶת-הַחַשְׁזָן מִטְבָּעָתוֹ
 אֶל-טְבָעָת הַאֲפָר בְּפִתְיֵל תְּבִלָּת
 לְהִית עַל-חַשֵּׁב הַאֲפָר וְלֹא-יַזְחִק
 הַחַשְׁזָן מִעַל הַאֲפָר فְּאַשְׁר צִוָּה
 יְהֹוָה אֶת-מֹשֶׁה :

ויעש

אונקלוס

שְׁמַהְתָּהוֹן כֶּתֶב מִפְרָשׁ
 בְּגַלְוֹת הַעֲקָא גַּבָּר עַל
 שְׁמָה לְתָרִין אַסְרָר
 שְׁבָטִין : ט וְעַבְדוֹ עַל
 חִישְׁנָא תָּכִין מִתְחִמּוֹן
 עוֹבֵד גְּדִילָא דְּהַב דְּבִי
 ט וְעַבְדוֹ פְּרָתִין מַרְמָצָן
 דְּדַבָּב וַיְהִיבָּי תְּפִתְיָן
 עַזְקָתָא עַל תָּרִין סְטָרִי
 חִישְׁנָא : י וַיְהִיבָּי תְּפִתְיָן
 גְּדִילָה אַדְבָּב עַל
 פְּרָתִין עַזְקָתָא עַל סְטָרִי
 חִישְׁנָא : י' וַיְתַפְּתִי
 גְּדִילָא דְּעַל פְּרָתִין
 סְטָרָה יְהִיבָּו עַל פְּרָתִין
 מַרְמָצָתָא וַיְהִבְנָן עַל
 בְּתָפִי אַפּוֹדָא לְקָבֵל
 אַפּוֹדָי : ט וְעַבְדוֹ פְּרָתִין
 עַזְקָנָן דְּדַבָּב וַשְׁוֹיאָא
 עַל תָּרִין סְטָרִי חִישְׁנָא
 עַל סְפָתָה דִּי לְעַבְרָא
 דְּאַפּוֹדָא מְלָכָיו : י' וְעַבְדוֹ
 פְּרָתִין עַזְקָנָן דְּדַבָּב
 וַיְהִבְנָן עַל פְּרָתִין בְּתָפִי
 אַפּוֹדָא מִקְרָע מַלְקָבֵל
 אַפּוֹדָי לְקָבֵל בֵּית לֹוּטִי
 מַעְלוֹי לְהַמִּין אַפּוֹדָא :
 י' וַיְתַדְּרֹן יְתַחְתָּר אַ
 מַעְזָקָתָה לְעַזְקָתָא
 דְּאַפּוֹדָא בְּחַוּטָא
 דְּתִכְלָתָא לְמַהְנוֹי עַל
 הַמִּין אַפּוֹדָא וְלֹא יַתְפַּרְקֵךְ
 חִישְׁנָא מַעְלוֹי אַפּוֹדָא
 כְּפָא דִּי פְּקִיד י' יְתַ

יְהֹוָה אֶת-

אונקלום

604

משה: ככ' ועבד ית מעילא דאפור עוזב מתי גמר תכלא: ככ' זפומ מעילא בפ' לונגה בפ' שריון תזרא טקף לופמה סחור סחור לא יתבע: כי ועבדו עלי שפולי מעילא רטוני תכלא וארגננה זיבע זהורי שיר: כי ועבדו ג'גיא דרב דמי יידבז ית ג'גיא בנו רטוניא על שפולי מעילא סחור סחור בנו רטוניא: כי ג'גיא ורטוניא ג'גיא ורטוניא על שפולי רטוניא סחור סחור סחור פ' שפטשא במא די פקיד ית משה: כי ועבדו ית פתניין דבוצא עוזב מתי לאהרן ולבנוהי: כי וית מצנפתא דבוצא וית שבח בובעיא דבוצא נית מקנסי בוצא דבוצא שיר: כי וית הימנא דבוצ שיר ורבןיא זיבע זהורי עובד ציג במא די פקיד יי' ית משה: לעברות ציזא בפייא דקידשא דרב רג'

שמות לט פקודי

כב ויעש את-מעיל האפר מעישה ארג בليل תכלת: כי ופיריה מעיל בתוכו בפי תחרא שפה לפיו סביב לא יקרע: כי ויעש על-שולי המעל רמניגתכלת וארגמן ותולעת שני מישור: כי ויעש פעמני זהב טהור ויתנו את- הפעמנים בתוך הרמנים על-שולי המעל סביב בתוך הרמנים: כי פעמן ורמן פעמן ורמן על-שולי המעל סביב לשרת כאשר צונה יהזה את-משה: ס כי ויעש את- הכתנת שש מעישה ארג לאהרן ולבנויו: כי ואת-המצנפת שש וואת- פארוי המגבעת שיש ואת-מכנסי הבד שיש מישור: בט ואת-האבנט ישמש זר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעישה لكم באשר צונה יהזה את-משה: סל ויעש את-צין ניר-

ראשי

ס (יט): כב וסלת כליל תכלת. כלו תכלת (כח) ואת פארוי המגבעת. תפארת כמנכחות והוא ספוך (יל): בח ואת-המצנפת שש. שהוא לאהרן (מו): ואת פארוי המגבעת. לבני (מו) כי אין דרך הטאנטה כטו המגבעת (יט):

אבן אורא

יהל אור

(ין) פפי לתקן היו: (יל) מלת כליל הוא כליל חקuri (ויקרא १ טו) וכלה סהו סמוך יתمر כי' הוא תכ"ט נכלנות הענן לו המעסה 'כליל: (טו) ליעלה כה २: (טו) סס סס מ: (ו) עיג נמי'

שמות לט פקודי

שנ' 605

**הַקָּדְשֵׁשׁ זָהָב טְהוֹר וַיִּכְתְּבּוּ עָלָיו
מִכְתָּבֶפְתֹּזְחֵי חֹתְם קְדֻשָּׁלִידּוֹה:
לֹא וַיְתַנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּבִלָּת לְתִתְ
עַל־הַמְצֻנָּפָת מִלְמָעָלה פֶּאֲשָׁר
צָוָה יְהוָה אֶת־מִשְׁׁהָ: סַלְבַּת וַתִּכְלַל
כָּל־עַבְדָּת מִשְׁׁבּוֹן אֹהֶל מוֹעֵד
וַיַּעֲשָׂו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלֹא אָשָׁר צָוָה
יְהוָה אֶת־מִשְׁׁהָ בֶּן עֵשָׂו: פֶּרְבִּיעִ
לֹג וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁׁבּוֹן אֶל־מִשְׁׁהָ
אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־בָּלִיכְלָיו קָרְסִין**

אבן עוזרא

(נפייה'ק . ל וַיִּכְתְּבּוּ עָלָיו . כטו ו'ישחה (ו'ח) :
לֹב וְתִכְלַל . בְּשֶׁקֶל וְתַרְבָּשָׁת בְּנִיטָן (בראי
סֶג לד) (ו'ט) : (נפייה'ק . וְתִכְלַל . כטו ו'תחי (שם
בְּאֵ יָד) טהובני הַקְלָל) 'לֹג וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁׁבּוֹן .
וְהַגָּה אֶת מִתְרוֹיו וַיְתֹדוֹתָה (נפי' ס) (ט) כטו אֶת
קָלָעִי הַחֲצֵר וְאֶת עַטְדֵי וְאֶת אַדְנֵיה רַלְמָעָלה
לָה (ט) (כל'ו):

אונקלס

זָכְתָּבוּ עַל־הַיְגְּלִיףּוֹ בְּתַבָּבְשָׁ שְׁקָדְשָׁ לִיְּזָבְבָבְשָׁ
לְאֵ וַיִּהְבְּבָבְשָׁ עַל־זָהָבְשָׁ חַוְטָא
חַכְלָתָא לְמַפְתָּחָא עַל־
מְצֻנָּפָתָא מְלַעַלָּא בְּמָא
דְּיָ פְּקִידָא יְיָ יְתָ מִשְׁׁהָ :
לְבָבְבָבְשָׁ גְּשָׁבְבָבְשָׁ פְּלִימָן
מְשֻׁבְבָנָא טְשָׁבָנָא זְמָנָא
נְעַבְדָוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּבָלְבָדְיִ פְּקִידָא יְיָ יְתָ מִשְׁׁהָ
בְּנֵי עַבְדָוּ : לְבָבְבָבְשָׁ וְאַיְתִּזְבָּבְשָׁ
יְתָ מְשֻׁבְבָנָא יְמִשְׁׁהָ יְתָ מִשְׁׁהָ
מְשֻׁבְבָנָא וְיָתָ בְּלַמְּנוֹתָי
פְּיַרְפּוֹתָי כְּפָזָהָי עַבְרוֹתָי
וְעַטְוֹדוֹתָי וְסְמָבוֹתָי :

ריש'

המנוגנות במפורחות ד): (נ'ח) לחת על
המצענת טלמעלה. וע'י ספטיליס כי
מושיכון ה) על מלנפת כמין כתר ולח'ו לומת
כלין על המנגנת טקלי נצחית קדקיס
קסו ו) קעלו כי נחלת בין לין מלנפת
קסס מינח תפילין וכליין כי נמן על קמלח
קלי מלנפת למלחה וכליין למטה ומהו על
המלנפת מלמעלה. ועוד הקציתו כה ו) כהן כוֹה חומך ויתנו פליו פטיל תכלת וצפנין
הלווה כוֹה חומך וצמת חותו על פטיל תכלת ח). וחומך חני פטיל תכלת זה וחוטין
הן לקצלו בלהן מלנפת לפי טליין חינו להזון ובמה יקצרנו במלחו וכיו קצוטין
כו מומי תכלת לקסו וצמלוועטו טבנן קוסלו וטולסו מלנפת כסוך נחלתו
וsns מוטין סיו בכל קלה וקלה חחת ממעל וחרחת מפחחת נלדמלחו וכן צמלוועטו טק'
סוח נוח לקסוא ולחין דרך קצירס בפחות מטעי חוטין לך נحمل על פטיל תכלת ט)
ועליו פטיל תכלת וקוסל רחוטס בפסיס כטניש כוֹס יחו מלחוריו למול ערפו ומץינו על
המלנפת. ואל מהמה קלה נحمل פטיל תכלת סוחיל ומלווכין כן טליין مليינו בחזן וחופוד
וירכטו חת סחנן וגנו' י) וע'כ פחות מטעים לה סיו טליין בטהי קלות סחנן סיו ב' נצחות
סחנן וב' כתפות סחוף סי' ב' נצחות הסחוף סכונגן ולפי דרך קצירס ד' חוטין
סי' ומ' פחות מטעים ח'ה: (ל'ב) ויעשו בני ישראל. חת המלחכה כל טקל לה'ו כ'
גנו': (ל'ג) ויביאו את המשן וגנו'. קלה סי' יכולין לאקיימו ולפי קלה עקס מטה קוסט

יהל אורד

בפי' חט' ו'ל למלחה כה' לו' , וכנהורי טס: (ו'ח) כמי'ס וחסל למל' הפטל: (כ) מיתריו לו' ויתדותה ל'ג:
'פתחוי חותס': (ו'ט) ותכל טרכו כלה, ותרב טרכו רגה, (כ'ג) קסס ג'כ' עמו'יו ל'ז , חדיה לא:

סקורב ריש': ד) וככואה צפורי כוֹה קסס פמקה כמציאות אלניים ונח תחת סס כטהר ונצט' מנוגנות מטומגרן (נ'ה'ג)
וה'ג' ר'וֹה' לג'ז'ס 'תְּמִילָתָה' סמנוגנות ל'ג' כמנוגנות כמפורלים: ה) נ'ג' 'מוֹבִינָה' דל'ג'ן ק'ג'
ולג' הפטיליס: ו) זנמיס יט ה'ג' ז' ג'פְלָתָה (ז' ח) ל'פְלָתָה (ז' ט) טס: י) טס ג' כה:

אונקלוס

606

וְיַת הַזָּפָאָה מִשְׁבֵּן
לְדָבָרִי מִסְפָּקִי וְיַת
חֹזֶפֶאָה מִשְׁבֵּן דִּסְפָּנוֹנָא
וְיַת פְּרַכְּפָא דְּפָרְסָא;
לְהַיְתָ אֲרוֹנָא דִּסְפָּרוֹנָא
וְיַת אֲרִיחֹוֹתָא וְיַת
פְּרַכְּפָא: לְיַת פְּתֹזָרָא
יַת כָּל מִנְוָהָי וְיַת לְחַם
אֲפִיאָ: לְיַת מִנְרַכְּפָא
דְּכִינָא יַת בּוֹצִינָהָא
בּוֹצִינִי סְדָרָא וְיַת כָּל
מִנְהָא וְיַת מִשְׁחָה
דְּאַנְהָרוֹתָא: לְה וְיַת
פְּדַבְּחָא דְּדַהֲבָא וְיַת
מִשְׁחָה דְּרַבּוֹתָא וְיַת
קְטוּלָת בּוֹסְמָיָא וְיַת
פְּרָסָא דְּתַרְעָה מִשְׁבָּנָא:
לְשַׁיְתָ מִדְבָּחָא דְּנִחְשָׁא
וְיַת סְדָרָא דְּנִחְשָׁא דִילָה
וְיַת אֲרִיחֹוֹתָא וְיַת כָּל
מִנְוָהָי יַת פִּזְרָא וְיַת
בְּסִיסָה: וְיַת סְדָרִי
דְּדַרְפָּא יַת עַמְוֹדָה אֲנוֹתָ
סְמָכָה וְיַת פְּרָסָא לְתַרְעָה
פְּרַפָּא יַת אַטְגָּוֹתָ
וְסְפָּהָא וְיַת כָּל מִנְיָן פְּלִימָן
מִשְׁבָּנָא לְמִשְׁבָּנָא זְמָנָא:
סָא יַת לְבִישָׁי שְׂמִישָׁא
לְשְׁמִישָׁא בְּקוּדָשָׁא יַת
לְבִישָׁי קוּדָשָׁא לְאַתְרָן

שמות לט פקודי

קְרַשְׁיו בְּרִיתָן וְעַמְדָיו וְאַדְנָיו: וְיַת
לְאַתְ-מִכְסָה עֹרֶת הַאִלְבָן
הַמְּאַדְמִים וְאַתְ-מִכְסָה עֹרֶת
הַתְּחַשִּׁים וְאַתְ-מִכְסָה הַמְּסָךְ:
לְאַתְ-אָרוֹן הַעֲדָת וְאַתְ-בְּהִירָן וְאַתְ-
הַכְּפָרָת: לְיַת הַשְּׁלָחָן אַתְ-כָּל-
כָּלְיוֹ וְאַתְ לְחַם הַפְּנִים: לְיַת אַתְ-
הַמְּנָרָה הַטְּהָרָה אַתְ-נְרָתִיהָ נְרָתִ
הַמְּעֻרְבָּה וְאַתְ-כְּבָלִי-פְּלִיהָ וְאַתְ שְׁמָן
הַמְּאוֹר: לְה וְאַתְ מִזְבֵּחַ הַזָּהָב וְאַתְ
שְׁמָן הַמְּשָׁחָה וְאַתְ קְטָרָת הַסְּמִים
וְאַתְ מִסְךְ פְּתָח הַאַהֲלָ: לְט אַתְ
מִזְבֵּחַ הַנְּחִשָּׁת וְאַתְ-מִכְבָּרָ
הַנְּחִשָּׁת אַשְׁר-לֹז אַתְ-בְּהִירָן וְאַתְ
כָּל-כָּלְיוֹ אַתְ-הַבִּיר וְאַתְ-כְּבָנוֹ: מְאַת
כָּלְעַי הַחַצְרָה אַתְ-עַמְּבִיהָ וְאַתְ
אַדְנִיהָ וְאַתְ-הַמִּסְךְ לְשַׁעַר הַחַצְרָה
אַתְ-מִתְרָיו וְיַתְהִתְתִּיהָ וְאַתְ כָּל-
עֲבָדָת הַמִּשְׁבָּנָן לְאַהֲלָ מְזֻעָד:
מְאַתְ-בְּגָדִי הַשְּׁרָדָ לְשְׁרָת בְּקָדְשָׁ
אַתְ-בְּגָדִי הַקָּדְשָׁ לְאַהֲרֹן הַבְּגָדָן

ריש

מלוכך גמנס כניהם לו סקצי'ה הקב'יס חיך חפצל
soleh סיכ'ה יכול לפקימו טוס טוס מחתת סקמתו עיי' הלס ח'ל' טסוק לה'ה בידך נרלה
וכוד' סקלצ'יס צל'ין כת' נולס לוזקון ומס'ה כמקימו וכוח נזק'ה וקס'ה מל'ה זונ'ה מל'ה
טוקס

שמות לט מ פקודי

דש 607

וְאֶת־בְּגָלִי בָּנָיו לְכֹהֵן: מִבְּכַל אֲשֶׁר־צָוָה יְהוָה אֶת־מְשֹׁה בֶּן־עַשְׂׂוֹ בָּנָי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־יְהוָה עֲבָדָה: מִגְּוֹרָא מְשֹׁה אֶת־כָּל־יְהוָה מְלָא־אָבָה וְהַגָּה עֲשָׂוֹ אֶת־הַפְּאַשְׁר צָוָה יְהוָה כֹּן עֲשָׂוֹ וַיְבָרֶךְ אַתָּם מְשֹׁה: בְּחִמְשִׁי שְׁבִיעִי בְּשֵׁהָן מִתּוּבְרֵזָן מִאָ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מְשֹׁה קֹאָמֶר: בְּבַיּוֹם־זָהָה חֲדֵשׁ הַרְאַשְׁׂוֹן בְּאַחֲרֵי לְחֻדְשָׁתְקִים אֶת־

אבן עזרא

טוקס סטודיו. מחלוקת הו (ה), וי"א כי יוס השטני לטלאיס, היה יום ריח ניסן (ט) והוציאבו לוטר כי בששתה ועשרים יוס לאדר הקאים פשה את הטשון (ט) והנה יוס תחלה ושיי נועס כי הלאינו עליינו וגויין) קסום הימל מיר' מזמורليس סכתפה למתה (ט): הבנאים (ט) ואטרו כי השער שדרש פשה והנה שודף (ט) הוא שער ראש חדש (ט), והנה צוה השם שיקים פשה הטשון באחד לחדש הראשון ולא יסתרכנו עד יום נסוע הארון (ט), והנה מצאנו בספרי (ח) כי מישאל ואלצפן היו הטמאים לנפש אדם (ט), והנה יום שאנני למלואים הוא שמי לחדש (ט) ויש ברמות ראה על זה (ט), האחת לטה לא הזביר הבהיר שהיה פשה טקיים את הטשון וכותרו (ט) ואני יהיה פתח אהל צועד אחר שייה נסתור, כי כתוב ופתח אהל

וְהַל אָוֶר

(ט) זכמו סינקל: (ט) וממה בכחוג (למטה פ') מכילה דמלומים פ"ג, ספורי נבז, גמדייל פ' י"ג טו): (ח) עתה יתחיל כח' ויל לדחות סנחתם ויכייל רליהו סוקס סטודיו סטודון נסגה הנטית כהמוד להדר סוקס המטכן, וזה סיה סמיין למלווהים, וכן מה בכחוג וויקרל ט (ט) וויה כויס השמיין, טמיין למלווהים, וכוונ ר' ניסן סוקס נו המטכן: (ט) וויה סתמיילו ימי המלווהים והקריבו קנטיליס קרננס כל מהד ציומו: (ט) ומפני שלין לckerיב כל מסקן, וכוולרכו לומר סהקיימו מיאס כ"ג וסוטרו, ומוקומו כל יומם להריגל הסגנים: (ט) טויקר י טו: (ט) וכן כו (ספלח סס) "סעיר וו סעיר נחנון, מטהת זה הטעת יוס השמיין, דרכ דרכ מסה זה סעיר אל ר' ניסן, ומטה דרכ על סעיר ר' ניסן כלבו נארף: (ט) וכ"ה (ספל"ט פ"ז) סתהיילו ימי המלווהים ככ"ג נאלר, ובוחמד ניסון צלנוו, כל י' ימי המלווהים כי מה מעמיד לה המטכן כל בקי וכקי ומקריב עליו קרבנות ומפרקו, כרלטן נחמל נחמל תקיס מה המטכן, ומטע צז

מק"ב רשי: (ט) הנחותנו ה י' מהותה כח, סאויל פ"ג: 2, גמדייל פ"ג: 2 חיות פ"ג: יב) הנחותנו ה' בס' סדר פולחן סמיין פ"ג ספלח במיין פ"ג ספלח גמדייל פ"ג חותמת מחות פ"ג: יג) ג'ל, וזה גמרו וייט פועט, כלבר כו' ספלח צמיין פ"ג: יד) וכן כתוב רצוי (צטוטה טו כ) ר' ניסן, וויה מהלט פבל מזאוכיס צלנוו מג' נס'

אונקלוס

הנה נית לבושי בנוחי לשפטשא: טכ כבל ר' פקיד י' ית משה כו עבדיו בני ישראל ית כל פלchner: ט' וחוזא משה ית כל עבדיו יריה פטמא ד' עבדיו עבדיו ובריך יריה ט' ומליל י' עם משה לטימר: ב' ביזמא יריה קדרמאת בחר ליריה רקים ית משכנא משכנא ומנא:

שמות מ פקודי

אונקלוט

**מִשְׁבֹּן אָהָל מַזְעֵד : ג וִשְׁמַת שֶׁם
אֶת אֶרְזָן הַעֲדֹות וִסְפָּת עַל־הָאָרֶן
אֶת־הַפְּרָבָת : ד וִהְבָאת אֶת־
הַשְּׁלֹחַן וְעַרְבָּת אֶת־עַרְבָּוֹ וְהַבָּאת
אֶת־הַמְּנִירָה וְהַעֲלִית אֶת־נְרָתִיהָ;**

רשוי

אבן עוזרא

מועד השבו יום ולילה (ויקרא ח לה) יט (ג) וסכת על הарן. لكنו בגנש טלי מחייב עוד כהוב, ואל בני ישראל הדבר לאמר קחו כי (ט) : (ד) וערכת את ערבו. מתי מערכות שער עויב להשתאות (שם ט ג) וזהו שדרש טsha (יד).
ונוד אם היה שער ראש חדש (טו) לא הזכיר שנים פרדים ואיל אחד ושבעה כבשים (ט) (ט), ובאשר הוכיר טלבד עלות הבקר (בטדי כה כט) היה ראוי شيئا טלבד עלות החדש (ו) (ו), והנה על דרך הפטש ביום החדש הראשון הייתה תחלת הקמת הטשן (יח) והנה זה המשכן הראשון הקיםו ביום אחד לחישור הראשון (יט), והחלו לבנות הבית הראשון שהוא הטשן השני בחישור השני אייר בשני לחישור, כי כן בתוב בחדש השני (ד'ה'ב ג ב) (ט) ובתלמודנו כתוב (כל) כי يوم חטישי יצאו ישראל טמ配资ים (כט) ואם הוא דרך קבלה נקבע ואם הוא דרך סברא לפניו يوم חטישי יצאו (כט) כי אין בין שנה פשוטה לתחלה שנה אחרה פחות טשלה יטם (כט) כי שנת הסרון שני (כט) ושין יצאו בשבעית (כט) ואם טעויות הם חמשה בחסרון (כט) ובכבוד שהכתב אשר ביום השבת יערנו (ויקרא כד ח) נראה כי ביום השבת ערך משה הלחם על

יהל אור

קרני אור

(א) והרא"ט פ", ומתקן חכל מועל, ומוקם פנתה אל צופר, וגס פ"ז יט נכסיך, כי לך סיך יייחד מקום בזין לוفتح, וכגון ג"פ" (כט"ט פ"ז) בקהליט, שפנקנים לו פרקו כל בכפס, וכטה"ט לו כי קלח מלך תזוכת פ"ז בירובלמי פ"ק דיזמג ע"ט, טיפלך סיינט קלת תחלת פליטה, ולדליטה לו פליק פל קלילה, וצין פ"ט כתה זל (כט' ג) ספקים לחוזל, וכתחג פל דכל רמשתיקס (פס חז"ל) כי כס סותרו ומקיימו, וווער לסתורו ולפקמו כל ז' ימי חמוץיס נבניאים: [ב] וט"ז בצעיכ ברכ"ס כי חינוך טענא, כי לויג פכעט סכעט מהה פל צויפטו לגס מוצאי גס מהו, כמו שלג כזעיר שאל קרכנות כמלח מסני פסנער פל מה בנטיג במקומו: [ג] וגס פ"ז אטיג פלא"ס, וחס מפשי בלג כזעיר סבטייל כל ר"ח, ייל זכמו שלג כזעיר פבער בל גמליחל גן פלא"ר לפיט דפטו מפשי פסנער על מה בנטיג במקומו גפ' נטיג, כך לך כזעיר כטפער כל ר"ח לדעת סליגל צבאי למלוחים קוח יו"ס ר"ח, מפשי (ה) עתה יכלה דעת רזיל נטלמוד, כ"ה (סכת פז כ, מפילה דזבב פ"ט, פדר"ה פ"ט ופסיקת דר"כ ופט"ר פ' כתודב): (כט) וכ"ה דעת הנון לרינו סעדיה הובן גפ' ה"ה זל (למעלה טז ג) עיין גיורו טס: (גט) פ"ז מו יוס כ חוו ג מו ד: (כט) לון בין ר"ה לר"ה פחות מבלטה יטס: (כט) פ"ז סנה פזוקה הסירה קיינו חס פיה חנון וכטלו סניות מסרים חיינו רק סכ"ג יטס: (כט) סהס חמיטיס בצעיות צליונות כי העודף מהטכו נ"ז סנות טס, יג' שנות תפ"ג חלקיים מהתרכז'ג נטע (וhalbיקס הס 44 מינוטין ג' וע"ק) קח נ"ז יט פטמים כל שללה חי' יטס ה' שנות תפ"ז חלקיים, קח י"ל יטס למלחות חמיסיט בצעות, נ"ה ד' יטס חטף יו"ס ה' מנ י"כ פטמים כ"ט י"כ תפ"ג, סהס סכ"ג יטס ה' שנות תפ"ז חלקיים, ונקרחתה הסנה הליין חסידה חס הסנה הליין פטונת, ונסחרו ג' יטס ה' שנות התרכז'ג חלקיים, סהס סכ"ג יטס ר"ה לר"ה, וני' בנטיג' כי בנות חמיסרים טכ"ג הכר ס"ז ילו' בצעיות, וטירוטו הכר ס"ז יוס מן סכ"ג נטהר ג' יטס כפראט סנה מהכרתת: (כט) בנטגה מתוכרת חס פיה הסירה קרי פיה כת טפ"ג יטס, והרי בע"מ יטס כלין בצעות, ה"כ יטס ס' יטס נ"ז לר"ה, וכן כתכ נט' (כטgor ל' ליק

פכו'ר ובאו'ר רשי': טו) ופי' חיל פמלון וכן פל פלא טרין יטב (ויקלח כת לו) בט' טג:

שםות מ פקודי

שנה 609

בָּזְצִינְהָא : ה' וַתֵּתֶן יְתֵהֶרֶת מִדְבָּחָא דְּדַהֲבָא לְקָטָרָת בּוֹסְמִיא. קָדֵם אַרְנוֹנָא דְּסָהָדוֹתָא זְתַשְׁוֵי יְתֵהֶרֶת פְּרָסָא דְּתַרְעָא לְמִשְׁבָּנָא; וַתֵּתֶן יְתֵהֶרֶת מִרְבָּחָא דְּעַלְתָּא קָדֵם תְּרֻעָה מִשְׁבָּנָא מִשְׁבָּנָא זְמָנָא: וַתֵּתֶן יְתֵהֶרֶת בִּין מִשְׁבָּנָא זְמָנָא זְבִין מִדְבָּחָא וַתֵּתֶן פְּטָמְנִיא: ח' וַתֵּשְׁבַּי יְתֵהֶרֶת דְּרָפָא סְחוֹר סְתוֹר וַתֵּתֶן יְתֵהֶרֶת פְּרָסָא דְּתְּרָעָה סְבִיב וַתֵּתֶן אַתְּמָסָךְ שַׁעַר הַחֶצֶר:

אבן עזרא

השולחן (כח), והנה ביום שני הוקם המשבן, ושם עליו הבדים, ונתן את הכפורת על הארון או ביום שבת (כט) אף על פי שאין זה ראייה גמורה (ל) כי יכול הטוען להשיב ביום השבת יערבני הכהן אחר שהוקם הטשון ועריך טשה הלחת (ל) (ד), הנה הוביר במעשה (ל) כי הקים טשה המשבן כאשר אטרתי בשני הטענות (ל), והלוים שהם טשפחו הקיטותו, כי איןנו טעה יחיד (ל) ונתן האדרנים לטענה, ואחר כן שם הקרשימים, ואחר כן הבריחים, ואחר כן הקים העמודים (לה) בעבור הפרכת וטפרק פתח הדאל (ל), ואחיך פירש האهل ושם עליו הסכמה (ל), ואחר כן שם הארון לפאת ים (לה) ונתן הלוחות בארון,

ודל א/or

לט ד' ב': (כח) ט' כי כויס הקמת המטבח כתיב ויקס מסקה מה קמץן וגנו' ויתן הות קמץן וגנו' ויערך עליו עריך להס (למלה פ' ים וככ' וכן) ולפי טיריכת הלחים חיינו הות כויס הקמתה כמס' כויס השנאה יעדנו (ויקלה כל ח'), ומלה טיריכת הלחים כויס הקמת המטבח, וזה כיה נרע' יסן, גמלה טויס ר' ניסן קיה השנאה: (כט) כי הפסאר סבקמותו דוחה שנת, וטיריכת כלחס קיתה צויס הקמתה מפניהם טיריכת כלחס: (לה) וזה קיה צויס חול, וכגדעט ר' ויל (סנהט פ' 2) קיה צויס ר' וילון, והכל דכתיב צויס השנאה יעדנו, פירשו הולר שערטו לווטו צויס חול, יוס שבקימו לויוטו שכויס שנת יעדנו, לך נפי הטעסט עריך מסקה כלחס השנאה, וולט ר' ים ניסן קיה השנאה צויס ד', והם קיו חסונן ולסליו כסדרן חמל מלך וחלמד חסר יקי' ימי השנאה טנ'ל, וויכיה טנא טילחו צויס ג', וולט קיו טלמייס, זו יהיו ימי השנאה טנ'ה ימייס, וויס טילחו יכיה צויס ג', ולע' יתכן להיו יוס טילחו צויס ממייצי: (לה) וזה פגין להמר וויפרך שטה כפי סדר הכתוגים, ויולמר שפוכיר במעזה (ט' ים): (לה) למיטה כו ים, טויס מסקה מקיים חלה השמי קרטיס לכל וכאללו הקימו כולו: (לה) טויס מסקה נעלמו המטבח, וכן יholmre (טט פ' לה) על ההפ' והקומות, טויס מסקה מקיים חלה לחכמי לה, אלו כעכור טהו יקימנה כרחותונא, ולחדרים עטו, כי יט' לורץ לרוכיס: (לה) כמ"ט צפ' ים: (לה) כמס' כב' למיטה טו לה ולז: (לה) כמ"ט למטה פ' יט: (לה) שטאכיג'ה נמפרדי, וכוה קדס הקדריס קיה נמפרדי, וכאלון קיס שעמל צהמצע נית קטי' קורcio לרחנו של בית: (לה) כמ"ט צפ' כ: (ט) כמ"ט צפ' כב' וכג': (ט) טלה הנרות צבצת צימת במנורה במקומה טהיה בזקן גלע' נערוב צומנו: (ט) כמ"ט צפ' כט' וכג' פ' ר' ר' ז' ו' בטל' בטל' הפתה: (ט) כמ"ט ויקלה ח' י: (ט) כמ"ט צפ' יה: (ט) טט פ' ו: (ט) טט פ' ז' טט פ' לה: (ט) כמ"ט צווי (למעלה כט' ה') וכמ"ט

אונקלום

אנגקלום

610

ברתא: ט ותפְבִית
משחא דרבotta ותרבי
ית משכנאו וית כל די
ביה ותקdash תורה וית כל
מנוחה ויהי קידשא:
ותרביית ית מדבחה
דעלה וית כל מנוחה
ותקdash ית מדבחה
ויהי מדבחה קדש
קידשין: יא ותרביית
פיירא וית בפסטה
ותקdash תורה: יב ותקלב
ית אהרון וית בנוח
לתרע משכון זמאנא
ומסתמי יתTHON במא:

שמות מ פקודי

ט ולקחת את־בשׂמן המשחה
ומשחת את־המשבחן ואת־בל־
אשר־בו וקדשת אותו ואת־בל־
בליו והיה קדש: ומשהת את־
מייבח העלה ואת־בל־בליו
וקדשת את־המייבח והיה המייבח
קדש קדשים: יא ומשהת את־
הכير ואת־בגנו וקדשת אותו:
יב ותקרבת את־אהרן ואת־בגנו
אל־פתח האهل מזער ורחצתם אתם

אבן עזרא

המזבח (מן) והקטיר את האמוראים (ט), ושהת
האל וזרק את דמו על המזבח (ט) והקטיר
לחטא את האיל (ט), ושהת גם איל הנלואים, וזרק
ונעל וכבש שהוא קרבן העם העלה עליה אחר
שהחת שער החטא (ט) וחטאיהם כאשר עשה
לען החטא אשר לו לזרוק דמו ולהקשיר
האמוראים (ט) רק חטא הבחן לא יאלנה כהן,
על בן נשרף בשר הפר מהוז למחנה (ט),
וחטא את הצבור שהוא שער עווים יאלנו
הכהנים, וכל זה היה אחר עולת הבוקר, ולאחר
כל זה הקריב עולת נחשות וחטאונו (ט) והנה
נשלטה חנוכת המזבח אחר תשעה עשר ימים
לקדשו (שם שם לו), והנה הטעם כבה תעשה
בכל שבعة ימי הNELאים (ט) וכתיב, ויהי ביום
כלהות משה לתקים את המשכן וימשח אותו
(בטדי ז א) ויקדש את המזבח שבעת ימי
הNELאים (ט) או החלו דגשאים להקריב להנוכת

המזבח (מן) והקטיר את האמוראים (ט), ושהת
האל וזרק את דמו על המזבח (ט) והקטיר
את האיל (ט), ושהת גם איל הנלואים, וזרק
את דמו על המזבח (ט), והאמוראים עם שוק
חיטין, עם חלת מצה אחת, וחלה לחם שמן,
הכל הקטיר המזבח (ט) כבה עשה שבעה ימי
הNELאים (ט), וכבה בתוב ופר חטא את תעשה
וטהרת המזבח לקדשו (ט) ובתיב שבעת ימים
הכפר על המזבח (שם שם לו) וטהרת אותה אותו
קדשו (שם שם לו), והנה הטעם כבה תעשה
בכל שבעת ימי הNELאים (ט) וכתיב, ויהי ביום
כלהות משה לתקים את המשכן וימשח אותו
(בטדי ז א) ויקדש את המזבח שבעת ימי
הNELאים (ט) או החלו דגשאים להקריב להנוכת

ירל אור

המ' זל טס: (ט) כמ"ט (ויקרא ט ז ז):
(ט) טס פ' יג: (ט) עיין נתמ"ט טס ט טו,
יה וויכ) וצמפעה (ויקרא ח טו): (ט) ג' ג'ו
מ' טס טס טס טס טס טס:
מה טכער ע"ז: (ט) וג' פ' קמ' זל טס:
(למעלה בט יג) וצמפעה (ויקרא ח יט): (ט) ג' ג'ו
(ט) קמ"ט טס טס י"ט, וכחכ רצוי זל טס
(למעלה בט יט) וצמפעה (ויקרא ח כה): (ט) ג' ג'ו
לט מלינו העלה היינס טרפת הול זט מלולויס
וכוונ עפ"י הדרור: (ט) קמ"ט (גמל' ז יט):
(ט) ר' ז' ימי המלווהים, ויז' נחנוכת הנטייס,
כלתו שתחלט המלווהים טיה ביות ר' מ' גיטן,
ולדענות ח'ז', נטלה החנוכה ביזס י'כ גיטן:
מסה כל הגוכר למעלת כל יוס וויס מ' ימי
המלואים: (ט) למל' ליאס נפתת, וטממו לכל
יום מכבעת חיים הנוכרים כפ' טלפכו: (ט) ר' ז'
התחלו הנטייס עסק החנוכה ח'ל נמפה על
ומפקת טב ללה המזבח הנוכר לטנו: (ט) פ' יט
ויט לנין, מ' מפי הקרייט קרכנות מהג: (ט) ויט
כל יוס מטבח ימי המלווהים: (ט) פ' יט פ'

(ויקרא מ' יט וויכ): (ט) ג'ו (למעלה בט
יה וויכ) וצמפעה (ויקרא ח טו): (ט) ג' ג'ו
(למעלה בט יג) וצמפעה (ויקרא ח יט): (ט) ג' ג'ו
מ' טס טס טס טס טס טס:
(למעלה בט יט) וצמפעה (ויקרא ח כה): (ט) ג' ג'ו
וכוונ עפ"י הדרור: (ויקרא ח כה): (ט) ג' ג'ו
(למעלה בט כה) וצמפעה (ויקרא ח כה): (ט) ג' ג'ו
(למעלה בט לה) וצמפעה (ויקרא ח לה) וטגה עטה
מסה כל הגוכר למעלת כל יוס וויס מ' ימי
המלואים: (ט) למל' ליאס נפתת, וטממו לכל
יום מכבעת חיים הנוכרים כפ' טלפכו: (ט) ר' ז'
התחלו הנטייס עסק החנוכה ח'ל נמפה על
ומפקת טב ללה המזבח הנוכר לטנו: (ט) פ' יט
ויט לנין, מ' מפי הקרייט קרכנות מהג: (ט) ויט
כל יוס מטבח ימי המלווהים: (ט) פ' יט פ'

שמות מ פקודי

שוו 116

בְּמַיִם : יְ וְהַלְבָשֵׁת אֶת־אַהֲרֹן אֶת
בְּגִנְדִּים הַקְּדָשׁ וְמִשְׁחָת אֶת־וְקָדְשָׁת
אֶת־וְכָהֵן לֵי : יְ וְאֶת־בְּנֵיו תִּקְרִיב
וְהַלְבָשֵׁת אֶתְכֶם בְּתִנְתָּה : טו וְמִשְׁחָת
אֶתְכֶם כִּאֲשֶׁר מִשְׁחָת אֶת־אֲבֵיכֶם
וּכְהֵנוּ לֵי וְהִתְהַדֵּת לְהָם
מִשְׁחָתָם לְכָהֵנת עַזְלָם לְדָרְתָּם :
טו וַיַּעֲשֵׂת מֹשֶׁה, בְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶתְךָ בֶּן עֲשֵׂה : ס שִׁזְׁוּ יְהִי בְּהִדְשָׁש
הַרְאָשָׁוֹן בְּשָׁנָה הַשְׁנִית בְּאַחֲרֵךְ

אבן עזרא

הכריב עלות שבת, ואחר בן קרבן הטלואים (ענ) וכל זה נIRON רק מה נעשה בחנוכת הטובח הוות לכם לוכון (לטוליה יב יד), לדור הבא חושבן רק חשבון היטים שחגגו הטובח (עט), אחרי כן לקבוע يوم צאתכם טקרה קדש (עט), כי היה ביום הראשון נסעו מנושן (עט), ועוד בימין אמרו כי עולג הגשיא הייתה נקרבת בשבת (עט) רק השלמים היו נשחתין ביום ראשון ונאבלין (עט), וראיתם כי הנגה הנשיא שהוא המשלה (עט) יקריב ביום שבת ששה לבושים, חזק מעילת השבת של העבור (עמ). והבנת הראשונה אופרת (עט) כי בכבה ששת ימים שהקיפו ירידתו והחלו זולג דלנו يوم שבת (פ) (זה) והגנה שבעת ימים סבבוה (פ), וכן אמרו על

זהה כי יביאך ד' (לטוליה יג ה) שבעת ימים תאכל מצות (שם שם ו) (ספ) ופירוש והיה היום הוה לכם לוכון (לטוליה יב יד), לדור הבא אחורי כן לקבוע يوم צאתכם טקרה קדש (עט), כי היה ביום הראשון נסעו מנושן (עט), ועוד בימין סיני אין להם ללחם שיעשו מצות שבעת ימים (עט), אעפ"י שהיה קרובים מהישוב, דבר נдол היה שטצאו להם לעשות ולאכול על מרווחים עם הפסח לילה, כי עם רב היה טאר, גהנה על דרך הסברא היה מקריב משה שבעת ימים עולת הטיר, וביום השבת שני גבושים, אויה יום שהיה לשבעת ימי הטלואים

קרני אור

עד לערי הטעון, כי נמנר לנו כי שוטיס הפטת סדרול כלמות, וחס יתוליס לפיגינו: [ה] ולעת רוזל (ספ"ט פ' י"ה, ילו"מ סכת פ"ה ס"ט, תגוזת ב כה מות לנו, כי לפסכה ידועה צלול כהן נסכת, ולג' היה לפס מקנה הכרמה להקריב הקרים, וגס תבוגה פ' מו ט, נמד"ס פ' יד ה' וכג' ו) כי בז' ו' סגולדה יייחו לעתות מות, ולג' עשו חמל לילית מלרים, ואלמר קרבות רק הקרים למן פסח צערב יוס י"ד, כי עליין טיק למס מלצר קווינו מלרים, וכי נס מועל הפטת סחנג לנו עשו גס מלחה לנו חכלו: (ספ) ופי' סס ה"ה זיל צפ' הקדר, וכי נס מועל הפטת תלוי בז' אל החרן, והטעס, כי חאנטי המדר לוג זו למסו המועל: (עט) וכן פ"י סס ה"ה זיל צפ' וכיה הום קוה ובייה וכל לדורות: (עט) וכן עול לנו חאנטו: (עט) וכן פ"י קה' קה' זיל צפ' פון מהה סביה מקריב נכל יוס סכת נתומס הקרים מטה קרבן סכת הקדר (למעלה יכ טו). (ענ) כי נמי הממלומים סחל יוס סכת נתומס הקרים מטה קרבן סכת פון מהה סביה מקריב נכל יוס מוי' ימי הממלומים: (עט) כי יוס האכיעי חיינו סכת, רק סכני עלה נוכת הטעונם, אלוין מקריבים נכל יוס קרכינס הממלומים: (עט) וIOS סכת נוכת הטעונם מהה סביה מקריבים נכל יוס מוי' ימי הממלומים: (עט) כי יוס האכיעי חיינו סכת, רק סכני עלה נוכת הטעונם, וכן הטעונם: (עט) וכי נוכת הטעונם והעומת הטעונם: (עט) וכי נוכת הטעונם והעומת הטעונם: (עט) וכי לאין הטעונם דוחה סכת ותקירינס למחר כווס הראלאון: (עט) נכל' עליין סכת: (עט) וכי מט"כ (יה') מו ד) וכעולה אנטר יקרב. הגטיה ל' בז'oS סכת נטה עני' "וכוון המטעונם": (עט) כמט"כ (יה') מו ד) וכעולה אנטר יקרב. הגטיה ל' בז'oS סכת נטה סכתים תמימים והיל תמיס: (עט) פ' כי"ה סהי מדרניים זולג כי הטעונם רק מסען קיימים להז' מיום הסכת: (פ) כמט"כ (יה') מו ד) וכעולה אנטר יקרב. הגטיה ל' בז'oS סכת נטה עני' "וכוון המטעונם": (פ) כמט"כ (יה') מו ד) וכעולה אנטר יקרב. הגטיה ל' בז'oS סכת נטה עני'

אונקלוס

וְתַלְבֵּשׁ יְתָא אַהֲרֹן יְתָא בְּוֹשֵׁי קִידְשָׁא וְתַרְבֵּי
בְּמַה וְתַקְרֵבֵשׁ יְתָה וְיִשְׁפְּשֵׁ
קְדֻמֵּי : יְתָה בְּנוֹתִי
הַקְרֵב וְתַלְבֵּשׁ יְתָה
בְּתִינְגִּין : שִׁוּ וְתַרְבֵּי יְתָה
בְּמַא דִי רְבִיחָא יְתָה
אַבְדָּהוֹן וְיִשְׁמְשִׁין קְדֻמֵּי
וְתַחְיֵי ?מְהֹן לְהֹן
רְבִזְהֹהוֹן לְכָהֵנות עַלְם
לְדָרְיָהוֹן : שִׁוּ וְעַבְדֵד מִשְׁה
בְּכָל דִי פְּקִיד יְיֵי יְתָה כְּנָ
עַבְדֵד : יְיֵי וְתַחְיֵה בְּרִיחָא
קְדֻמָּה בְּשַׁתָּא תִּנְיָתָא
בְּמַד ?לִרְחָא אַתְקָם

שמות מ פקדי

לחדש הוקם המשכן: יח ויקם משה את המשכן ויתר במתנה
וישם את קרשון ויתן את בריחון
ויקם את עמודיו: יט ופרש
האָהָל על המשכן ויישם את
מכסה האָהָל עליו מלמעלה
באשר צוה יהוה אה' משה: ס
ב ניקח ויתן אה' עדת אל-הארן
וישם את הכהנים על הארץ ויתן
אה' תפפרת על הארץ מלמעלה:
כא ויבא אה' הארץ אל-המשכן
וישם את פרכת המסך ויסך על
ארון העדות באשר צוה יהוה
אה' משה: ס כב ויתן אה' ישלחן

ריש

اردבעה עשר יום (פנ) שדרינו يوم הכהנים. כל נחס הפנים: (ימ) ויברע את האהל. ולא הכנסו בו מסטר (פנ) (ז) ועל דרך הסברא (פז) סן לירעומ כטווים: (כ) את העדרת. כלותות: כאשר הוקם המשכן ויצא משה, או כשה הען (כב) על ירך המשכן צפנה. צחוי סלפני את המשכן, ובבוד ד' טלא את המשכן (פה): וא' ויה' ית משה: ית ויקם משה את המשכן. ביום החדש הראשון באחד לחודש, וזה טור (פה) (ז): ית ויקם משה את המשכן. והם היריעות בכלי עץ ומיתרים (פה), ואחר ערך הקדרים (פה) ונתן החדנית

יהל אגר

וכן כתוב כת' ז"ל (גמל' ז מה) "וכן ניוס הסכינוי כבקפת וריהם" פי' ג' היה יוס סכת: (פנ) מה שכתוב (מ"ה ח פה), וימת תלמה כתעת היה הות שמן וכל יתראל טמו וננו' סכתה ימייס וכונת ימייס לרבעה טאר יוס: (פנ) ולעתה צללו לרבעה עאר יוס ג' קיו' וו' מהר זה כסדרם, וככיה יוס השטור נכללים, וסלא' התמננו ג'ו, ולו' טווי ג'ו יוככ"פ, הלו' דלנו' הותו, נטהכיה כטבון צנת טיס נכלל טים פאר יוס כי ר' ז'ו: (ז) כה' וס' כה' טים כו' לדב' ייטן, כי פוא' פלהזון כמו' נטהכיה כטבון צנת טיס נכלל טים פאר יוס כי ר' ז'ו: (ז) וכמנס טה' זה האחד ר' לה' פלטנ' צנת טמאנ' נטהכיה נטהכיה, כי פוא' ר' מתחצ'ר, כי ה' תקלג' אל כטבון סמסט, ויתהצ'ו כלאמיס וטפילות, ויזממו כמייס, כתוב כת' ז'ל (גמל' ז מה) "וכן ז' ימייס נחנכת סכיות כסוך יוס טיכוי גפס": (פז) וזה עניין מהר: (פה) ולנו' בכיוותו סמה' גמתקן, הלו' אחר טיל' מס' כס' הפטן היה המשכן: (פה) וכן דעת ר' יוכט' (ר' י' ב') כו' ניטן נכרה' בטולס, ודעתו כי ברכבת כבוגם הנטמ' צטלה' חלוי מטעם כל' הנאה: (פה) סכ'ו גמתקן מען' וגמייריס: (פה) וסדר לוותה

אבן אורא

יחס בכת' פ' [ז] ולעת ר' ז' (מו'ק ט ה') סכ'ו יוס פטול נטלס. כי הטענו בס' לוותה צב' ג' פ' ז'ו' יתחל' ג'ת יוס טפפויים וכו' מה' דרכ' האמוי ק'ו', ולמדו' זו מתויכת כאזכון, מה' צס פטו' צלמיים נכסת, ג'טפ' ספומ' צחישול סקילם, יוככ'פ צפונו' ליטופר קרית ג'ת כל' ז'ן, ולעתה כי מתויכת כטבון צנת טיס נכלל טים פאר יוס כי ר' ז'ו: (ז) כה' וס' כה' טים כו' לדב' ייטן, כי פוא' פלהזון כמו' נטהכיה כטבון צנת טיס נכלל טים פאר יוס כי ר' ז'ו: (ז) וכמנס טה' זה האחד ר' לה' פלטנ' צנת טמאנ' נטהכיה נטהכיה, כי ה' תקלג' אל כטבון סמסט, ויתהצ'ו כלאמיס וטפילות, ויזממו כמייס, כתוב כת' ז'ל (גמל' ז מה) "וכן ז' ימייס נחנכת סכיות

קרני אור

שמות מ פקודי

אונקלום

משה: ל ושׁוֹיֶת בְּזִירָא
בֵּין מַשְׁבֵּן זָמְנָא וּבֵין
מִדְבָּחָא וַיַּהֲבֵּט פָּטָן מִפָּא
לְקָדוֹשׁ: לֹא וַיִּקְדְּשׁוּ
מִשְׁהָ מִשְׁהָ וְאַהֲרֹן וּבְנֵה
יְתָה יְהוָה נִתְּרָהָן:
לְבָבְעָלָהָן לְמַשְׁבֵּן
זָמְנָא יְבָקְרְבָּהָן
לְמִדְבָּחָא יְקָדְשָׁוּ כִּי
דַי פָּקִיד יְתָה מִשְׁהָ:
לֹא וְאַקְמֵת תְּרַתָּא סְחוֹר
סְחוֹר ? מִשְׁבֵּן אֶת
וְלִמְדָבָחָא וַיַּהֲבֵּט
פְּרָסָא דְתְּרָעָה בְּרַתָּא
וְשִׁיאָצִי מִשְׁהָ יְתָה
עַבְדָּא: לֹא נַחֲפָא עַנְנָא
יְתָה מַשְׁבֵּן זָמְנָא וַיִּקְרָא
לְזִי אַתְּמָלִי יְתָה מַשְׁבֵּן:
לְהַזְּלָא יְכַל מִשְׁהָ לְמִיעָר
לְמַשְׁבֵּן זָמְנָא אֲרִ שְׁרָא

צָוָה יְהוָה אֶת־מִשְׁהָ: סֶל וַיְשַׁם
אֶת־יְהִבָּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתְּנֵן שְׁמָה מִים לְרַחֲצָה:
לֹא וַיִּרְחַצֵּוּ מִמְּנוּ מִשְׁהָ וְאַהֲרֹן וּבְנֵיו
אֶת־יְדֵי הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־דְּגַלְיָהָם: לְבָבָם
אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָּתָם אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ יְרַחֲצָוּ בְּאַשְׁר צָוָה יְהוָה
אֶת־מִשְׁהָ: סֶל וַיִּקְרַם אֶת־הַחֲצֵר
סְבִיבָה לְמַשְׁבֵּן וְלִמְזָבֵחַ וַיִּתְּנֵן אֶת־
מִסְדֵּד שַׁעַר הַחֲצֵר וַיָּכֹל מִשְׁהָ אֶת־
הַמֶּלֶאכָה: פָּמְפִיר לֹא וַיַּכְסֵם הַעֲנָן
אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְכָבוֹד יְהוָה מֶלֶא
אֶת־הַמִּשְׁבֵּן: לֹה וְלֹא־יִכְלֶל מִשְׁהָ

רישוי

ונגו': את העלה. עולת כתמייל: ואת המנחה.
מכמת נכויס קל טמイル כמו סגולמל ועטילן
כלת גלול נצמן י"ט) וגנו': (ל"ח) ורחצו פמנו
משה ואהרן ובניו. יוס סמיינ למלוחיס קווטו
כוולס לנכונה ולרגומו ומקרלטן מינס. צו
כיויס קדק מסה ערלט: (ל"ב) ובקרבתם.
כמו ובקרכס. כסיקרכזו י': (ל"ה) ולא יכול
משה לבוא אל אחל טוער. וכותוב ה' חומל
שם הלוחות בארון, ושם הכפורות שם הכרובים על הארון ועליהם תפיד הכבוד (ק"ד) והנתה מה

אבן עזרא

פנרב הטשן דבק עם טערב החצר (ל"ה) והנתה החצר
שבעים אורך (ל"ו) ואין בן דעתו, והעד שאמר הכתוב
פביב לפשון (פ' לג) : לְדֹבֶר וַיַּכְסֵם הַעֲנָן אֶת
אֹהֶל מוֹעֵד. נקרא בן אהיל בעבור שהוא הנראח (ל"ח)
כִּי הַמִּשְׁבֵּן מִכּוֹתָה בּוּ (ל"ט) : מַלְאָה אֶת־הַמִּשְׁבֵּן.
פועל עבר (ק) : לְהַזְּלָא יְכַל טִשָּׁה. או קראי:
השם שיכנס אל אחל (ק"ה) והוא סדר עס החט
פנימ אל פנים בטוקום שהיה נכנס כהן נדול
פעם אחת בשנה עם ענן הקטרת (ק"ב) כי טשה
בן בית הוא, והוציאบทו לוטר ככה (ק"ג) כי טשה
שם הלוחות בארון, ושם הכפורות שם הכרובים על הארון ועליהם תפיד הכבוד (ק"ד) והנתה מה

אור יהל

חומר כה ולבלי הלאכון היה קיה יוס רלהזון למלוחיס
וישם הקמתה המ██ן כיויס הלאכון לאכזע: (ל"ה) והלאכון
המ██ן מלג' הלוטו כבוד ל' : (ק"ה) ופי' ולו' יכול מסה
סיה שעמל לווערכ המלח בסופו, וסיה דטוק עס קלעיז
המלח נמערכו: (ל"ו) ולס"ז סי' המלח לפלת מזורה
צעיס הורן, סי' הורן המ██ן סי' סלאזיס:
(ק"ג) סכיב הול מלל זד: (ק"ה) לפי סהו
(ל"ז) וסת"ז מן סכיב הול מלל זד: (ק"ה) לפי סהו
מלמלה ומכוון: (ק"ט) נטההן, וברמאן פ"י ז"ל
כבוד ל' כבגנום הלאחות גהוון, וקס ככפורת והכרכיס
בעלייסס

תקו"ב רשי: יט) נעלט סט: כ) לרוט סט: סט אפעל, ומגאנט נזוע מגלי סמיות דתוף פ"ג לכאבה אל המלוכה (ל"פין
לו. ז) ולדנקה צו (ל"ה) יה' כב) וצאנטה כב' לח'ו' סמיות וכרכיסות כתינס נחתת מלחמות הכא"יס
כילד וטא טוח נטעס נס'ג' וגלג' ג'ג', ווילט נסיקלט, ר'ל סכמ'זוו מכם גלטן שטי' עם צ'ת' נלט'ו (ל"ו'ג):

שמות מ פקודי

שח 615

**לֹבֵא אֶל-אַהֲל מָעוֹד בִּשְׁבֵן עַלְיוֹן
הַעֲנָן וּכְבוֹד יְהוָה מְלָא אַתְּ
הַמְשָׁבֵן: לו וּבְהַעֲלוֹת הַעֲנָן מִעַל
הַמְשָׁבֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל
מִסְעֵיהֶם: לו וְאַם-לֹא יַעֲלֵה הַעֲנָן
וְלֹא יִסְעוּ עַד-יּוֹם הַעֲלָתָתוֹ: לְחַבֵּעַנְן
יְהוָה עַל-הַמְשָׁבֵן יוֹמָם וְאַשְׁתְּחִיבָה:**

אבן עוזרא

ובכך מטה חל הכל מועד כא) כה בכתוב נעשה באשר יורידו אהרן ובנו פרכת הפסך
בקליyi וככליyi ציינס כי סכך עליו בטן כב) מהווים מקומ הארון (קג) אין ישו אליו, על כן
אטרתי כי משה פ' נדו היה נכנס פנים מהפרכת
ואהרן ובנו יורידו הפסך הנקרא פרכת, ומשה היה לוקח הפסך ומכסה בו מיד את ארון העדרות
שלא יראוונו אהרן ובנו (קג), ואמר הכתוב וכוסו בו, כי היו עוזרים אותו (קג) ויש אומרים
בי הבחנים מכסים הארון ואין פניהם לנכח הארון (קמ), ובעבור שמצא בו (קמ) כתוב ואש
תהייה לילה בו (פי לח), ואמר לכל טסעיהם (קג) נס זה יורה, כי יש פעמים שישע הענן בלילה (קיג),
והנה לא סצאנו כתוב שנסעו בלילה (קיג) והאומר זה (קיג) יפרש או יוסט ולילה יום אחד (קיג) (ח)
והנה מה יעשה במלת טسعיהם (קמ) ולא אמר טחניהם (קמ), רק פירשו, או יוסט ולילה, או יוסט
או לילה, כמו ומקל אביו ואמו מות יוסט (למעלה בא יט) (ט). והוארכתי לי כל זה (קיג) בעבר
שראיתי בתוב בתפלת טשה על דבר המernelים, ובעתוד ענן את הולך לפניהם יוסט, ובעומוד אש לילה
(בגד' יד יד) (קיג): (פי' קיג). ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד. נאותה שעה (קג) עד
שקרו אליו השם פאהeli כו' (קמ) ניו כי בן כתוב, ואף כי אחרים: לו ובהעלות. שם הפטול פבנין
נסען, כמו כהណיות נגנות (ש"ב י' כ) (קיג): לן ויז'ו ולא יסעו. כפ"א רפה בלשון ישטעאל (קיג):
לח יוסט. לעודם יום בלבד לילה, והפט"ם האחרון נסף (קיג): ואש תהיה לילה בז, בענן או

קרני אור

טעליקס הכנוד, זה מוכרים לומר ולען יכול מטה
לכו מ Hollow עד סקלרו: (קג) כמו "וגה הדרן וכינוי
כינסוע סמהגה והוריילו לה פרכת הפסך, וכוסו נו הוה
הרון הטעות" (גמל' ד כ): (קיג) והנה מטה לגדו ריה
מכסה קדרון: (קג) כי כיו שעודיס הוה מטה:
(קמ) וכל כי מיטכליס בחרון, הילו סי' חורדים פיעיס
לגדין: (קג) זה עניין כפ"ע: (קיג) בכתוב, "כל מסטיעס":
(קיג) ואמר גס זה יורה, כי יט על פסוקים להרים סי'ו
ט"ז: (קיג) אבל בפירוש הילו מלהנו כחוב טנסעו בליליה:
(קיג) פי' קדרון זה כי הילו מסטו בלילה כהיליה כהיליה
ולילך (גמל' ט כה) יוס היל בילס כ"ל שווית, והו יוס ולילך הדריו, וויל' נסעו בדקר: (קיג) בכתוב
יאמר פה "ויל' חסיה לילך נו כל מסטיעס": (קיג) היל נהער בילך נסעו בלילה הייל נומר מהיעס,
סחנו היל ולען נסעו: (קיג) בטומו הדריו היל נסעו וכון יהמץ (גמל' ט כה) "הו יומס ולילך
כינה פעמים יסעו בלילך", ויהי פי' ויז' ולילך נמוקס היל: (קיג) להכיה רליות טנסעו
נס בלילך: (קיג) מוה נרלה טנסעו 'נס בלילך: (קיג) כי סכך עליו הענן מיל וכון פי' הרסכ"ס:
(קמ) ולו נסנס: (קיג) פי' סס קרד"ק טניכס ממוקד מנין נפעל, הלהד מוס חסר נוין
הכינין כמנגן, והלהד בילס כמו הצלמים נטהול נטהול דוד (ט"ה כ כה): (קיג) ולען נרבות היל נרטעים
כלבר: (קיג) וכן פי' (למעלה יג ככ) סלה נמלה נמרקלה רק על עת קיota הסמן על הדרן, והמיס
טסף

טקו"ב רשי': כא) גמל' ז פס: כב) ותפ"י סכתוב כב' נכלן טול פוף הכתוב אחד, ליה נ' כה, דיל' ג' כה
דוקה בז' כתובות היל בז' טניכס קריין לט' בז' כתובים והטעמי ביל' נ' פענן היז' היל' כתוב
המת כלנד קריין לי כתוב, ז' כב' ד' מיטתה, היל' וידענו בז' כתובות (פוגן):

אונקלום

עלזה עננא ויקרא די
אתמלי היה משבנא:
לו ובאספלקודה עננא
מעלוי משבנא נטין
בני ישראל בכל
מטליג'הן: לו ואם לא
יסטלק עננא ולא נטין:
עד יומא דאספלקודה:
לה ארוי עננא יקרא די
על טשפנה בימסא ותיז'

אונקלוס

שמות מ פקודי

616

**לֹא־לִיהָ בָּו לְעַנֵּי בְּלִבְבֵשׂ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתָּה־הָנוּ בְּלִילְיָא בְּבָהּ
לְעַנֵּי בָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּבָל מִטְלָגְהָזֶן: חִזְקָה**

ומפטין ותלאס כל סמליהם גמלים ל' פימן:

סכום פטוקן לספר וahlen סמות אלף ומאותים ומחמשה. ארץ טימן ומלווי הולטס ל' הקלל: ופרטיו יה' אי וכ' בית אל תבנו לי פי'. וקלרו ב' ט ולמה נלמה יהוה דעת טימן. ופרקיו מ' מות אליז בלבו טימן: מין לטחות תשע וששים והפטחות חמש וחמשים סך הכל מאה ושמים וארבע פרשיות יולם פולך מוקuds ומליון ישערך פימן:

רש"

אבן עוזרא

במאבן (כליה) וחראשון נכוון (כליה) יוטעים בכל מסעיהם. חמור מעטה כל זמן שסיס טליו הענן לה סיב בכל מסעים שנטו עד בואם א' הארץ (כליה): יכול לנוכח נסתלק הענן נכון ומדבר עמו: (לח) לעני כבל בית ישראל בכל מסעיהם. ככל מסע פסיו כומשיים כב) כי הענן שכון חלה מקומות חשל ייחנו בס מקוטן חנייתן לך כו' קורי מסע וכן וילך למטיעו כד) וכן חלה ממעני בה) לפי סמ מקוטן חורי וכן ענו לך נקלחו כו'ן ממעות: הפלת פ' פקודי

יהל אור

נטף: (כליה) וכן כתוב כרמץ', כי הענן כמה היה מלא נכבול, וכוכב טה שכון כתוק הענן תוך למתוכן. מהלך מלך לך, וככבוד לך מהות המתוכן, כי הווע' (כליה) פ' טהה הענן כלך מתוכן:

פקורי ובאו רשי': כב) פ' כל מליה צפוי מוג' כב' ט' נטמן דקה': כד) הכל' יג ג' כה) גמל' ג' :

לוח הטעות מספר שמות.

עד	עד	עד
6	70	7
3	82	25
24	115	1
8	118	1
2	126	4
13	136	15
6	146	14
22	151	23
5	158	19
24	165	16
14	178	13
10	199	17
4	212	18
		2

קלני הול, מקורי רס' חותם מג. ג' למותעו.
 לכ' ז, וולדרכס, ג' ז וולדרכס.
 יכל הול, כמ' ז, ג' ז וכמקח' ז.
 יכל הול, וכן פ' ז, ג' ז וכן פ' ז.
 גדרפוס סכיניטש ובם יאל.
 רחצ'ע, ג' ז ג' ז ג' ז ג' ז ג' ז.
 יכל הול, פ' ז ג' ז ג' ז ג' ז ג' ז.
 יכל הול, עין מקורי רס' חותם ג', ג' ז עמל צלבונו.
 ג' ז עין קלני הול סערת כב.
 קלני הול, וכמקח' ז, ג' ז וכמקח' ז.
 קלני הול, סערת כב, ג' ז ג' ז.
 יכל הול, כל כב, ג' ז ג' ז.
 יכל הול, עין מורה, ג' ז ג' ז ג' ז.
 פט, והס סטני, ג' ז ועס סטני.
 יכל הול, עין מורה, ג' ז ג' ז.
 קלני הול, רס' ז, ג' ז ג' ז.
 מוק' ב' רס' ז, טמול' פ' ז ז. ג' ז פ' ג' ז.